

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Articole nefranse nu se primesc. Manuscrise nu se retrimit.
 Birourile de anunțuri:
 Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Inserate mai primesc în Viena: H. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Mosse), H. Schalek, Alois Herndl, M. Duka, A. Oppel, J. Dornberger; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Duka; în Hamburg: A. Steiner. Prețul inserțiilor: o serie ramonă pe o coloană 6 or. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarife și învoială. Reclame pe pagina a III-a o serie 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMĂR DE DUMINECĂ 16)

„Gazeta” este în fă-care di:
 Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminecă 8 franci.
 Se prenumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la dd. colectori.
 Abonamentul pentru Brașov:
 a administrațiune, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiul I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dușul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 88.—Anul LV.

Brașov, Duminecă, 19 Aprilie (1 Mai)

1892.

Brașov, 18 Aprilie v.

În dieta unghurească se încurcă ițele totu mai mult. Apponyiștii și Koșuthiștii câștigă pe di ce merge mai multu tărâm, ér ministrul-președinte Szapary o are de furcă cu ei și totu mai multu i se îngreuiază lupta față cu învinuirile, atacurile necurmte și înversunate ale opoziției.

Nici nu lasă opoziționalii maghiari să trecă vre-o ocaziune, fiă cătu de neînsemnată, fără ca să nu o folosescă pentru a discreditat pe guvern și politica lui înaintea Maghiarilor. Se înțelege că, pentru ca să pótă ataca cu mai mare succes, opoziționalii unghuri înfățișează nisuințele guvernului Szapary, ca fiindu periculoșe pentru vedă și țaria națiunei maghiare, îl înfățișează ca pe-o cărmuire, care a încetat de-a mai avé aspirațiunile maghiarismului violentu.

Și le succede cu atât mai multu opoziționalilor ași câștiga laur pentru șovinismulu unghurescu de astădi, cu cătu contele Szapary nu este necocos în apucăturile sale și nu este așa de dibaci în apărarea sa, cum era ministrul Tisza.

Acésta s'a vedutu și când cu înfocata desbatere privitoare la uniforma gendarmeriei unghuresci. Au fostu descoperitu adecă Koșuthiștii, că însemnele gendarmeriei sunt aceleași ca și ale armatei comune, adecă colorile negru-galkene și vulturulu cu două capete. Acésta, se înțelege, era unu lucru mare și nația maghiară putea să se prăpădescă decă nu săriau cei din stânga, ca să ceră delăturarea acestor însemne și înlocuirea lor cu însemne unghuresci.

Szapary, a dișu, că trebuie să

se susțină pentru gendarmeria însemnele de până acuma, pentru ca să se bucure de aceeași vedă, ca și armata comună.

Prin declarația acésta și-a aprinsu paie în capu ministrul-președinte și i s'a imputatu că ar despretui colorile naționale maghiare, că ar fi nepăsătoru față cu aspirațiunile maghiarismului ș. a.

De-aci opozițiunea și-a făurit armele cele mai veninoșe încontra lui Szapary și se plângé ađi în dietă și prin gazete, că spiritulu naționalu maghiar e decăduțu și că vina o pörtă guvernulu.

Puțin ne dore pe noi de acestu guvern. Cătu pentru noi, elu pótă căde și mâne. Ceea ce însé voim să arătăm prin aceste rânduri, este, că lucrurile au pornitu pe unu drum, pe care în curéndu va trebui să se ciocnescă amaru guvernulu cu opoziția, ér acésta ciocnire pótă chiar să aducă cu sine căderea celui-dintăiu.

Nu-i destulă armonia nici în sinulu partidei guvernamentale.—Suntu în ea elemente, cari, deși astădi votéză cu Szapary, totuși nu-și ascund nemulțumirea față cu mersulu lucrurilor.

Și au dreptate a fi nemulțumiți cei din majoritate, căci situațiunea parlamentară se încurcă totu mai mult. Alaltăeri s'a începutu desbaterea asupra proiectulu alu doilea, ce-lu prezentase dietei guvernulu Szapary. Ceréndu din nou acésta indemnitate, (adecă voia de a puté cheltui din visteria statului pentru trebuințele curente sumele de lipsă până la votarea bugetului pentru anul 1892,) guvernulu mărturisese slăbiciunea sa.

Nu pótă d-lu Szapary să fiă siguru nici de primirea bugetului ordinaru, cu totă majoritatea de

care dispune. Opoziția éráși amenință cu obstrucțiunea și de aceea guvernulu s'a grăbitu a se asigura cu o nouă indemnitate.

Opoziția protesteză contra prelungirii indemnității și amenință cu obstrucțiunea. Szapary asemenea amenință cu *clotura*, adecă cu introducerea în regulamentul camerei a dispozițiunei de-a puté cere or și când închiderea discusiunei asupra obiectului din desbatere. Opoziționalii răspund: te înșeli d-le Szapary, căci tocmai în contra cloturei avem să facem mai trașnică obstrucțiune.

Multu i-a crescutu opozițiunei creșta în timpul din urmă. Ea se simte tare, ba ce-i mai multu, simte că ușor pótă deveni stăpână pe situațiune. Și pe când șirurile majorității au începutu să se clatine, pe atunci întreaga opozițiune se grupéză în jurulu contelui Apponyi. În discursulu său cel mai nou acesta a proclamat cea mai neîmpăcată luptă în contra guvernului și cea mai strînsă solidaritate a partidei sale cu partida stânger estreme.

Acésta acțiune comună e celu mai mare pericolu pentru cabinetulu Szapary, căruia să-i pară bine decă va ajunge finea anului întregu și teafér.

CRONICA POLITICĂ.

— 18 (30) Aprilie.

Săptemăna politică ce-a trecut a fost puțin bogată în evenimente interne politice. Singură dieta unghurescă ne oferă mai interesant materialu politicu. Ea a devenitu în timpul din urmă teatrulu unor adevărate scenării ridicole. Guvernamentali, ca și opoziționalii din dietă, caută pe întrecute chipuri și mijloce de-a provoca scandaluri, de-a produce furtun și de-a sgudui din

temeliă vađa și autoritatea „maturului” corp legistativ unghurescu. Prin toate discursurile câte le-au rostitu dela deschiderea noiei sesiuni, trece firulu roșu alu patimilor și pasiunilor violente, cari isbucnesc mai multu, séu mai puținu o o fariă, ce rar se pótă esperia în desbaterile parlamentare din alte state. — În talmăcirea esaltatelor lor sentimente pentru cultulu lui Kossuth; în darea pe față a celui mai greșosu șovinismu, ei nu se sfiesc a vătéma și a batjocuri, în chipulu cel mai nerușinat, totu ce nu se ține de rasa specifică maghiară și de interesele esclusiviste unghuresci; ba când e vorba de naționalitățile nemaghiare, din sudorea cărora trăsesc și se imbuibă, ei facu adevărate gălăgii de balamuc.

Așa s'a întâmplat în ședința dietei dela 26 Aprilie n. Kossuthistulu *Pázmándy* Dénes a adus în discuțiune îmbunătățirea sortii gendarmeriei și a întreatu pe ministrulu președinte, cum să pótă suferi „rușinea,” oă ofițerii dela gendarmeria pörtă și ađi la sabiă ciucur negru-galben și vulturulu cu două capete. „Rușinea” acésta n'o mai pot suferi opoziționalii din dietă și de-aceea prin rostulu „prolocului” lor *Polonyi* Geza cerură dela guvern să influinzeze într'acolo, ca pe viitoru uniforma gendarmeriei să fiă reformată: ciucurul negru-galben să fiă înlocuitu cu insignii și color unghuresci. La acestea ministrulu Szapary răspuse, că gendarmeria trebuie, pentru autoritatea ei, să pörtă și pe viitoru însemnele austriace. — Declarația acésta a ministerului a datu nascere la isbucnirea unei vehemete furtuni, care nu s'a potolitu decătu târđiu când s'au pus la votu două propuneri de rezoluțiune: a lui *Poloayi* și *Apponyi*, prin cari cereau înlocuirea colorilor austriace cu cele unghuresci. Proiectele de rezoluțiune însé au fost respinse prin votulu majorității.

În ședința dela 28 Aprilie n. s'a pus în desbatere prelungirea indemnii-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Amintiri din copilăria.

De Ioan Creangă.

(Urmare.)

Și lăsându-lu m'am dus și eu în ciudă la fata popii, am găsit-o singură singurică și m'am jucat cu dâna în ționă până'ndeseră; oăci mamă n'avea și tată-séu, ca popă, umbla după căpătăt... Apoi m'am întorsu la câmpu, cu agărđița dela gătulu copilei, c'o năframă cusută frumosu cu flori de mătase și cu sînulu plin de mere domnesci; și când ocol, zărghitul de Trăsnea dormea pe hatu, cu gramatica sub nasu și habar n'avea de frig. Sărace, sărace! nu ești nici de zama oușlor; decătu așa, mai bine te făcea mă-ta unu mănzu și te mânca lupii, diču eu în mine.

— He! Trăsnea, mă! scólă! scii tabla? — Sare elu de josu, îl ascultu, — cleiu. — Haidemú acasă, méi Trásne, oă m'a resbitu fómă și frigulu, și moru de uritu aicea pe câmpu!

— Da, că și eu. Ducă-sé draculu gramatica! Mi-s'a înăcritu sufletulu de dâna! Și osebitu de asta, nici nu-m' e bine.

— Unu felu de lene, amestecat cu slăbiciune, méi Trásne, nu-i așa?

— Ba chiar ai nimeritu; unu felu de leșinu la inimă, amestecat cu întinsori, séu cam așa ceva.

— Póté fiorii gramaticii, diču eu.

— Mai scii peccatul? póté oă ș'aceea să fiă, diče Trásnea! căci draculu s'o ieie! cum pui mâna pe dâna, îndată-ți vine somn... Flecuștețe de acestea nu se potrivescu cu rânduiala bisericeii, s'a mântuitu vorba... „Osmoglasniculu este ce este... Vorba tatei! „Condiculu umple saculu și troparulu hambarulu, méi băiete!” Ce umblămú noi chinându-ne cu gramatica, Ștefănescule? Haidemú!

Și ne întorcemú noi la gazdă pela asfințitulu sórelui, mănămú ce mănămú, ș'apoi rugămú pe moșu Bodringă să ne cante; și unde nu se adună o mulțime de dăscălime la noi, căci aici era staniștea lor; și ne întărtămú la jocu, scii cole, ca la vârsta aceea, de nici nu simțirămú când a trecutú nóptea. Și așa am scăpatu și eu de uritu și Trásnea de bolborositu prin somn: ce este gramatica română, este... ce este, este... ca alte dăți. Inșé veselie nu s'a încheiatu numai cu atăta; alta și mai și s'a începutu din capétu: N'apucase moșu Bodringă a

lua bine fluerulu dela gură, și écă ne tređimú cu popa Buligă Ciucălu din ulița Buciumeni, tămăietu și aghezmitu gata des-diminéță, Damneđu sé-lu iepure! Și cum ne binecuvénteză, după obiceiulu său, cu améndoué mânilé, ca Vlădicii, ne și trage câte unu ibrișinu pela nasu despre fata popei dela Folticeni vechi: ba că-i fată cuminte, ba că-i bună de preutésă, ba c'ar fi potrivită cu mine, ba că are sé mi-o lege tată-séu de gătú și câte ponosuri și tilcuri de-a lui popa Buligă celu buclucașu, pân' a începutu Gătlanu a-lu lua cu măgulelele, dičuendú:

— Ia lasă, lasă, cinstite părinte; nu mai umbla și Sfinția ta cu scornituri de aceste chiar în diua de lăsatulu secului. Mai oăntă încaltea moșu Bodringă unu rēstimpú, sé ne veselimú de-ajunsu; că părintele a fi bun și ne-a ierta.

Moșu Bodringă de cuvéntu; ér începe a cânta și la jocu băieți! Popa Buligă, deși era bătrân, decă vede că ni-i tréba de-așa, unde nu-și pune pólele antereului în brău dičuendú:

— Din partea mea, totu chefu și voiă bună sé vé dea Domnulu, fiiloru, cătu a fi și-ți trăi!

Apoi svirle potcapulu de-o parte și

la jocu deavalma cu noi, de-i pālăliau pletele. Și tragemú unu ropotu și două și trei, de era cătu pe ce sé scótemú sufletulu din popă. Și așa l'am vlăguit, de-i era acum lehamete de noi. Dér vorba ceea „decă te-ai băgatú în jocu, trebuie sé joci!” Dela o vreme, vedéndu bietulu popă că s'a pusú în cărdú cu nebunii, începe s'o întorcă la șurubú:

— Mě așteptă nisce fii de duhovnicia, dragii mei, și trebuie sé më ducú mortú-coptú, căci acesta ni-i plugulu.

Pavălu, gazda noastră și pune atunci unu talgeru de escătur și o garafă cu vinu dinaintea părintelui Buligă, dičuendú:

— Ia poftimú cinstite părinte, de-ți lua din masa noastră o lécă de gustare ș'unu paharú, două de vinu, ș'apoi ve-ți duce, decă spuneți c'aveți așa de mare grabă.

Sfinția-sa ne mai puindu-se de pricină, încrucieșeză mânilé după obicei, își drege glasulu și spune cu smerenie:

— Binecuvénteză, Dómne, mănca-rea și béutura robiloru tēi, aminu! După aceea ridică unu paharú dičuendú: mă închinú, băieți, la fața voastră cu sánătate, ca la unu codru verde! Când ne-a fi mai réu, totu așa sé ne fiă! Și dá paharulu de dușcă; apoi încă vr'o

tății cerută de guvern. Din incidentul acesta au vorbit opoziționalii Helfy și Apponyi. Cel dintâu printr'un discurs mai scurt combătut cererea guvernului propunându respingerea prelungirii indemnității, ér cel de al doilea ținut un discurs, care a durat aproape 2 ore. Apponyi critică guvernul din toate punctele de vedere și constată, că chiar și în inimele patrioților s'a încuibat indiferentismul față cu spiritul național maghiar și cu colorile naționale. Stăruie pentru a se debate proiectul de lege referitor la îmbunătățirea leilor funcționarilor de stat, chiar și dacă ar trebui să se întrerupă dezbaterile budgetului. Elu duse la sfârșit, că guvernul nu stăruie corupțiunea și că înțrebuințază administrația în folosul puterii sale. — Vorbirea lui Apponyi e viu comentată de presa ungară într'egă.

Cu privire la regularea valutei foile din Praga scriu, că reforma acesta financiară întâmpină mari și serioase greutăți. Guvernul austriac se luptă cu mari greutăți politice, ér dela corónă primită ordintu, ca încă în sesiunea acesta să se debate proiectul asupra valutei. De altă parte guvernul ungaresc amenințază, că dacă guvernul austriac nu va debate proiectul, cei din Peșta voru regula valuta independentu. Intre astfel de împrejurări, contele Taaffe e în pericolu a fi părăsitu de majoritatea din dietă. Pe stânga din parlamentul austriac a câștigat'o o dreptu Taaffe pentru proiectu, însă Cehii se opun realizării proiectului din motive politice și economice. În tabăra conservatorilor păreri sunt diferite: majoritatea lor ia pozițiune contra valutei de aur. Ministrul Taaffe simte greutatea pozițiunii și pentru acesta a anunțat partidei conservatoare, că cesțiunea regulării valutei o va face o cesțiune de cabinetu încă în sesiunea actuală și nu se va învoi cu nici o amânare a dezbaterii proiectului. Celu multu până la mijlocul lui Iulie cesțiunea va trebui să fiă rezolvată.

Din Atena se telegrafiază, că unu despărțământu de ostași turci a trecut granița pe la Kalabka, unde s'au încăerat cu nisece păstori Greci. Unu soldatu turcu și doi păstori au fost omorâți, ér mai mulți soldați și păstori sunt răniți. După încăerarea acesta, soldații Turci s'au întorsu érași, trecându granița. Se crede că ambasadorul grecescu dela Constantinopole va protesta la Inalta Pórtă în contra acestei încăoări de graniță.

SCRIRILE ȚILEI.

— 18 (30 Aprilie)

Sinódele eparchiale ale provinciei metropolitane române gr. or. din Transilvania și Ungaria s'au deschis în Dumineca Tomei. În vorbirea sa de deschidere, Escelența Sa Metropolitul *Mironu Romanul* a amintit cu deosebire prigonirile îndreptate în contra școolelor noastre populare și a accentuat necesitatea, de-a ne încorda puterile acum mai multu ca totdeuna pentru mântuirea școolelor noastre. În înțelesul acesta a vorbit și Prea Sântia Sa părintele episcopu *Ioan Meșianu* dela Arad, arătând necesitatea de-a ne încorda puterile pentru a înființa și noi, pe câtu numai se póte, asile românesco confesionale de copii, a ne spori școalele și a îmbunătăți salarele învățătorilor. Ca unu simptonu îngrijitoru amintu Prea Sântia Sa, că în unele părți poporul nostru a început a se lăpăda de tradițiunile și obiceiurile vechi religioase, că se neglijă cercetarea bisericeii din partea credincioșilor și se slăbește zelul întru împlinirea creștinescoilor datorințe strămosesco. Pentru delăturarea acestor simptome îngrijitoare, Prea Sântia Sa îndemná să lucreze cu toții din toate puterile, până când réul încă n'a început să ia întinderi mai mari. — Decursul sinódelor din toate trei eparchiile îl vom arăta la timpul séu. Despre deschiderea sinodului dela Caransebeșu până acum n'am primitu nici o încunoscintare.

Oprirea unui coru bisericescu românescu. Studenții români dela gimnasiul ungarescu romano-catolic din Carei-mari înființaseră în cursul acestui anu unu coru bisericescu cu scopul, ca Dumineca și în sârbători să cânte la s. liturgia în biserica română gr. cat. din Carei. Cine ar fi creștut, că și o faptă atât de nevinovată, creștinescă și frumoasă, li se va lua în nume de réu tinerilor noștri români din simplul motiv, că ei voru să prémărescă pe Dumneșu în limba lor națională? Și cu toate acestea este faptu, că tinerilor români dela gimnasiul ungarescu din Carei mari li-s'a interzis de-a lăuda pe Dumneșu în cântări românesco. Unu corespondentul alu nostru ne scrie, că: „directorul gimnasialu M. I. îndată ce a înțelesu despre înființarea corului, a datu aspru poruncă tinerilor români, ca să nu mai cuteze de-a cânta în coru vre-o cântare în biserică, ori aiea, ori de-a mai învêța alte cântări bisericesco“. E de însemnatu, că corul abia de câteva-ori cântase în biserică, deórece încă nu apucase să învêțe, decâtu abia câteva cân-

tări bisericesco, ér vre-unu cântec naționalu nici vorbă să fi învățat, ori să fi cântat vre-odată. Cu toate acestea corul tinerilor români a fostu desființat, nu din altă pricină, oi singur numai pentru-că era coru românescu. Și acesta se întâmplă la unu gimnasiu ungarescu confesionalu, alu căruia directoru este unu preot romanu-catolic! — Ne aflăm curat ca între păgâni!

„Societatea pentru maghiarisarea cârciumarilor“. Cu acestu nume s'a înființat la Budapesta o societate, care va sta sub protecția faimósei reuini de maghiarisare „Magyar Egyesület“ și alu căreia scopu este „propășirea maghiarisării“. Membrii noiei societăți s'au întrunitu țilele aceste într'o ședință, în care au declarat, că ei voru sprigini cu plăcere apelul societății de maghiarisare „Magyar Egyesület“, prin care cârciumarii și cafegii sunt provocați să lucreze pentru înaintarea maghiarisării. Mai departe au hotărît să cêră, ca orașul să înființeze o școlă specială pentru instruirea chelnerilor maghiari. — Acum „patrioții“ dela Budapesta se pot lăuda, că au societăți de maghiarisare de totă categoria. Ar mai resta încă înființarea vre-unei societăți pentru maghiarisarea cânilor și a catârilor și atunci, póte, opera va fi completă.

Invențiune agricolă. D-lu Iancu N. G. Danilescu, mare agricultor din județul Ilfov (România) a inventat unu nou instrumentu pentru agricultură, numit plugul-sapă, pentru care a cerut Camerei deputaților a i-se acorda unu brevetu de invențiune. Acestu instrumentu. unicu în lume până astă-zi, este merit să aducă o mare schimbare în lucrarea pământului, oferindu avantajul d'a suprima ógréle, căci prin ajutorul lui, se póte ara și sêmână în jurumbește și în vii, așa că sêmănăturile de toamnă se pot face la timp și cu economie de câtră agricultorii, cari n'au ógré preparate. Se mai spune pe lângă acestu mare avantaju, că noulu instrumentu prășesce și moșroesce, fiindu în același timp și plugu ca cele mai bune pluguri cunoscute.

Adunare oprită. Cetimă în „Narodni Listi“, că adunarea Cehilor tineri la Prerau a fostu oprită de poliția. Adunarea era convocată de deputatul cehu Vasaty.

Sântul Sinódu alu României va fi convocatu în sesiunea ordinară pe ziua de 5 Maiu v. c.

Producțiunea și petrecerea din Varadia, ce s'a datu la 18 Aprilu n. c. din

partea reuini de cantu și musică „Unirea“, după cum ni se scrie, a succésu peste așteptare. Corul, constătoru din 35 persoane, a executat piesele: „Imnul“ de Mozart, quartetu bărbătescu; „Țiganca“, coru mixtu și „Hora ostașilor“ de Georgescu, coru bărbătescu. Aceste piese ni se scrie, că au fostu executate cu o dibăciă admirabilă, care-i servește spre onore atâtu d-lui teologu abs. *Romul Iorgoviciu*, ca dirigentu alu corului, câtu și d-lui învățătoru *Petru Iorgoviciu*, ca președinte alu susu țisei reuini. De-asemena cu bun succesu s'a reprezentat și opereta în trei acte „Bărbații fermecați“ de Pascali. În fine urmă dansul, care fu foarte animat și se continuă până dimineața în cea mai frumoasă armonie.

Sêmănăturile în România. Diarul „Bucurescu“ spune, că scirile sosite la ministerul agriculturii anunță, că starea sêmănăturilor e foarte bună, ploile din ultimele țile au fostu binefăcătoare și se așteptă o recoltă foarte bună.

Deschiderea liniei ferate române Văslui-Iași, se va face mâne în 19 Aprilie v. cu mare solemnitate. Mai mulți miniștrii, voru lua parte la acestă înaugurare.

Contele Hartenau (principele Alexandru de Bathenberg), care servește în armata austro-ungară, a fostu înaintat la gradul de generalu.

Nichita principele Muntenegrului, după cum împărtășesce o telegramă din Belgradu, și-a anunțat călătoria în Serbia după sârbătorile Rosalielor, pe cari le va petrece în Petersburg, de unde peste Odessa va merge la Constantinopol, apoi în Belgradu. Emigranții bosniaci herțegovineni voru saluta pe principele Nichita printr'o deputațiune.

1 Maiu și Vaticanul. O telegramă din Roma spune, că Vaticanul a luat măsuru de precauțiune pentru ziua de 1 Maiu. În catacombele bisericeii sântului Petru, cari până acuma erau libere de-a pute intra ori și cine, mâne (1 Maiu) voru fi puse sub pază și nu se va permite intrarea decâtu cu biletu. În Vaticanu nu se voru primi în numita țile decâtu persoane oficióse; museele voru fi închise, asemenea și alte intrări.

Furnisări. Direcțiunea de tracțiune a căilor ferate de stat ungar. are lipsă de stâlpi de feru, pentru construcțiun. Informațiun mai de aproape se pot lua în biroulu camerei comerciale și indus-

două, trei și peste acele alte câteva; după aceea ne binecuvânteză ér cu amândou mâinile dicendú: „Ei, băieți, deacum liniștiți-vé!“ Ș'apoi ne lasă în pace și-și caută de drumu. Înse noi, vorba ceea:

„Nici toate-ale doftorului,
Nici toate-a duhovnicului“
„De ce petreci
De ce-ai mai petrece.“

Cam pe înserate, ne luăm tirisu, cu moșu Bodringă cu totu, și ne băgăm într'o cinstită crășmă la fata vornicului dela Rădășeni, unde mai multu lume se aduna de dragostea crășmăriței, decâtu de dorul vinului; căci era și frumoasă, bat'o hazul s'o bată! Ș'apoi măritată de curendú după unu veduoiu bătrân ș'unu „lă-mé mamă“ cum e mai bine de trasu la omu în gazdă. Crășmărița cum ne-a vedutú, pe locu ne-a săritu înainte și ne-a dusu de-o parte într'o odaie mare, cu oblone la ferestru și poditá pe jos, unde eramú numai noi în de noi și crășmărița, când poftia ca la casa ei.

Intr'unu colțu alu odăiei, câteva merțe de fasole; în altul sêmînța de cânepă; în alu treilea o movilă de mere domnesci și pere de Rădășeni, cari tră-

iescu până pe după Pasce; în alu patrulea mazăre și bobu, despărțite prin o scândură lată, ér alătura nisece bostani turcesci; într'o puțină pere uscate și dulci ca smochinele; mai încolo unu tencu de chite de cânepă și de in; pe o grindă călepe de tortu și de lănurii boite felu de felu, pentru scórțe și lăicere; apoi călți, buci și alte lucruri, zăhăite prin cele poliți și colțare, ca la casa unui gospodaru fruntașu de pe vremea aceea. Și cum ne aflăm noi în această binecuvântată casă, crășmărița iute a lăsatu oblonele în jos, a aprinsu luminarea și câtu ai bate din palme, ni-s'a înfășoșatú cu o cană mare de lutu plină cu vinu de Odobești; și turnândú prin pahare, săriau stropii din vinu de-o schiopă în sus, de tare ce era. Gâtlanu bunu mehengiu ia unu paharu și-lu întinde gazdei dicendú:

— Ia poftimú, puiculiță, de cinstesce dumnéta întéiu! sé vedemú póte o'ai pusú ceva într'ensulú.

Crășmărița cea frumoasă luândú paharul, se inohină la toți cu sănătate, ridendú-i ochii, și după ce gustă puținú, se rógă sé n'o zăbovimú, că mai are și alți mușterii și bărbatu-séu nu póte dovedi singurú. Dér țu-ai găsitú; noi ați-

ându-i calea, o poftiamú cu stăruință sé cinstesca dela fiă-care. Și ea totu ar fi statu mai multu cu noi, decât n'amú fi alungat'o prostesce, mulțamindu-i câte c'o sêrutare plină de focu!

— Așa e tineritulú asta bată-lu sé-lu bată, duse moșu Bodringă, ședendú cucuietú pe nisece buci și molfăindú la pere uscate. Aveți dreptate, băieți; aom vii vremea.

— Și cum dici moșule, răspunse crășmărița intrândú atunci pe usă c'o strachina de plăcinte ferbinți, c'o găină friptă, și puindu-le pe masă dinaintea noastră; și dêu, mare pomană și-a făcutú căci eramú flămândi ca nisece lupi.

După ce mântuimú de beutú cana ceea, ni-se aduce alta pentru care mulțamiam crășmăriței totu cu sêrutări, până ce se făcea că se mânie și ér fugea dintre noi. Mai pe urmă ér venia și ér fugea, căci cam așa se vinde vinul, pe unde se vinde... Ori mai scii peccatulú? póte că nici crășmăriței nu-i era toomai uritú a sta între noi, de ne cerca așa desu. La urma urmelorú, unde nu-i dá și Trásnea, celu uriciosu, unu pupoiu, fără veste. Căci de aceste mai totu prostulú se pricepe. Și atunci, crășmărița cea

frumoasă, curatú că s'a mâniatú. Dér ce sé-i facemú? Vorba ceea:

— „În care cămeșă s'a mâniatú într'aceea s'a desmânia.“ Căci altfelu n'ai cum s'o ghibăcesci. Dela o vreme, prinđendú moșu Bodringă la inimă, sé nu începă a cânta din flueru o corăbescă de cele frământate în locu? Noi atunci sé nu ne întirtămú la jocu? Și așa o ferbeamú de tare, de nu ne ajungea casa; și damú chiorisú prin fasole, prin mazăre și bobu, și sêmînța de cânepă se făcea oloiu, părăindú sub talpele noastre. Cam pe după miezul noptei, vedendú că moșu Bodringă ne-a părăsitú, începemú și noi a ne strecura câte unul, unul spre gazdă; eu, cu sinulú încercatú de pere uscate, și c'unu bostanu mare ce mi-l'a datú crășmărița; căci pe câtu era de frumoasă, pe atâtu era și de darnică, mititica!... Și când ajungú la gazdă, ce sé vedú? mai fiă-care tovarășu alu meu fur-luase câte ceva: unul mere domnesci; altul pere de Rădășeni; moșu Bodringă pašlise o grămadă de buci pentru așitatu foculú, și Trásnea sêmînța de cânepă. Ér Oșlobanu, cu ciobotele dintr'o vacă și cu talpele dintr'alta, viindú mai în urma tuturorú, numai ce-lu vedemú, că se pune cu crescutul pe

triale din Braşov. Terminul pentru oferte este 30 Mai n. o.

—x—

Omor într-o biserică. În Spania s'a întemplat un omor de mare senzaţiune. Anume în oraşelul de provincie, Anghelosa, după terminarea procesiunii din Vinerea mare, un om mascat, cu revolver şi un ouţit în mână, intră câtră s'era în biserică plină de omeni. Elu îşi făcu loc până la preotul ce ingenuchiase înaintea altarului şi-l ucise pe acesta. Apoi întorcându-se câtră omeni încep să dea cu ouţitul în stânga şi în dreapta, răni greumai multe persoane şi în chipul acesta ajunse nesupărat de nimeni până la uşa bisericeii, de unde apoi se perdă în întunerecul nopţii. A doua zi ucigaşul a fost prins. Motivul acestei crime este, că preotul se amestecase în afacerile de moştenire ale ucigaşului.

Pentru răspândirea „Gazetei“ de Dumineca.

Din sumele adunate în cunoscuta „puşculiţă“ dela unul din restaurantele de aici, amă mai primită 16 fl. pentru 8 abonamente pe câte un an, cari se trimit următorilor:

1.) Ioan Alesandru, preot în Ciucă-Sângeorgiu; 2.) Vasiliu Albu, învăţător în Şirophaza; 3.) A. Băliban, preot în Unimătu; 4.) Iosif Crainic, învăţător în Brateca; 5.) Trifon Dascalu, învăţător în Perneşti; 6.) Teofil Bărbat, învăţător în Springu; 7.) Lazar Ionescu, învăţător în Semlacu; 8.) Gavrilă Petri, învăţător în Măuţu.

Anarhiştii.

Bruxella, 26 Aprilie 1892.

Stimate d le Redactor! Anarhiştii sunt omeni de parolă. Indată după hotărîrea terminului pentru pertractarea procesului lui Ravachol, fixată pe 26 a. l. c., atât restauratorul, câtă şi tinerul Lerot, care a descoperit pe Ravachol, au primit epistole ameninţătoare, în care se dicea, că înainte de 26 a. l. c. vor fi atentaţi (dinamitaţi). Şi în adevăr, aq restauratorul Magenta a d-lui Véry nu e decât o ruină.

Asără la 9 ore 37 minute avu loc teribila esplosiune, care răsuna în depărtare. În mijlocul ruinelor şi la strigătul de ajutor a celor 5 persoane, cari se tăvăleau prin sală, stau încremeniţi d-lă şi d-na Véry precum şi mica copilă Janeta. El de prisos a spune, că ferestrele locuinţelor din apropiere au fost toate sfărimate, ba şi casele din faţă în depărtare de 25 m. au suferit pagubă.

Indată se dădu alarma şi reg. 5 de infanterie, precum şi o gardă de poliţişti, apărură la faţa locului. O mulţime de trecători, cari se aflară în apropiere, suferiră răni, alergându pe strade ca nebunii; din potrivă junele Lerot, contra căruia a fost îndreptat atentatul, n'a fost nici sgarat măcar. În prima linie se dete ajutor d-lui Véry, care geamea de durere, apoi fu scosă d-na Véry atacată uşor, d'ér leşinată de spaimă; cu toţii fură transportaţi la spitalul Saint-Lois.

Se arestară 4 persoane fără de a ave base sigure; la 11 ore fură interogaţi şi neconstatându-se nimic, fură puşi în libertate.

Nu s'a aflat printre ruine nici o bucată din dinamită, decât hainele celor vătămaţi, cari erau făcute sdrenţe. Se presupune, că bomba conţinea un chilogram de dinamită, şi o orecare cantitate de sebastină seu de grisontină.

Inzadară se caută după urma dinamitei. Se presupune, că un individ, care a mâncat la restaurant, a aşedat dinamita sub o bancă şi dându-i foc, pe când nu-l observa nimeni, s'a depărtat. Operaţiile de lipsă la răniţi s'au făcut. Circulă vestea, că lui Véry trebuie să-i taie un picior.

Făptuitorul nu s'a aflat. Véry şi feciorii dela restaurant, nu pot da amănunte. N. P.

A doua adunare generală

a reuniunii districtuale a învăţătorilor români gr. or. aradani, ținută în 21 și 22 Aprilie st. n. 1892.

Arad, Aprilie 1892.

Ca unul, carele am luat parte la cele trei ședințe interesante ale acestei adunări, imi iau voia a împărtași numai următoarele momente, ce am cugetat, că sunt mai de interes:

În 21 Aprilie dimineața la 8 ore, părintele protopresbiter și inspectorul școlar al Aradului, *Moise Bocșianu*, a celebrat în catedrală chiamarea spiritului sântu. La 9 ore dimineața președintele reuniunii, d-lă *T. Ceantea*, a deschis ședința primă în aula seminarului printr'un discurs ales, în carele a întonat, că *mântuirea poporului român o privește ca posibilă numai sub scutul școlii române confesionale.*

Până la sosirea înaltului prelat *Ioan Meșianu*, se constată, că învățătorii din cele 7 protopopiate din dreapta Mureșului s'au adunat cam 3 din 5 părți. Pe neobositul episcop il bineventă directorul seminarială *Aug. Hamsea*, însoțit de aplausele frenetice ale învățătorilor. La această felicitare, Prea Sântia

Sa adresă învățătorilor cuvinte dulci, mângâitoare și încurajătoare, îndemnându-i să desvölte zelul neobosit în cultivarea poporului român, căci prin această li-se va îmbunătăți și starea lor materială.

Între aplause covârșitoare luă cuvântul d-lă prof. *Dr. Piposă*, carele printr'un discurs măduos, în timp cam de o oră și jumătate, schiță atât viața, cât și activitatea lui *I. Amos Comenius*, a celui pedagog escelent al veacului al XVII, carele cu glasul pătrunzător a descoperit omeniei, că din copilul minoren poți face om, adevăr membru adevărat al omeniei, *numai dacă îl vei crește și instrui în limba dulce a mamei sale.* Discursul comemorativ al d-lui prof. *Dr. Piposă* a fost ascultat cu viu interes și adunarea i-a votat autorului mulțumită protocolară.*).

Încă din adunarea generală trecută s'a pus pe tapet întrebarea: „ce e cauza, de unii dintre poporeni, după eșirea din șoolă, își îndreptă activitatea în contra foștilor lor învățători?“ După ce însă comitetul nu și-a finit în această privință lucrarea, totuși s'a îngrijit, ca prin două disertațiuni să fiă măcar în parte deliberată chestiunea. De aceea imediat după terminarea d-lui Piposă, luă cuvântul conmembrul *Ioan Vancu*, învățătorul nostru din Șiria, carele printr'o disertațiune acomodată: „Albina și activitatea învățătorului,“ arătă, că reulă acesta își are de cauză mai ales lipsa de șoolă de repetițiune și pentru adulți, apoi și procederea necorectă a autorităților noastre școlare, când câte-odată iau de ban bun totu ce li se comunică din partea unor trași-impinși. Disertațiunea fu ascultată cu plăcere, d'ér mai bună soluțiune ne recomandă în privința această Ilustritatea Sa d-lă episcop diecesan, sfătuindu pe toți să se silască a cultiva în școlari simțul de recunoștință.

Într'aceste fiindu timpul înaintat (apropie 1 oră d. a.), ședința primă se termină, după ce președintele reuniunii exprimă Ilustrității Sale mulțumită protocolară pentru onorea, ce a făcut'o, prezentându-se și la această adunare generală.

Ședința a II-a s'a ținut la 3 ore d. a. Aci s'a citit raportul general al comitetului despre activitatea acestuia în decursul anului expirat, care raport, primindu-se în general, se predă unei comisii de 5 spre a veni cu propunerii speciale. S'a cetit apoi raportul cassarului, prof. *Nicolau Chicinu*, al controlorului *I. Vancu* și al bibliotecarului

*) Discursul cu toate actele referitoare la această adunare generală se vor tipări într'o broșură pe spesele reuniunii.

Mihail Olteanu, cari toate se predau comisiunilor respective spre cenzurare.

Constatându-se din mai multe părți încă în adunarea generală de an, că în școalele poporale mai vitregu se trată învățământul religiunii, comitetul a făcut în privința această pași necesari la veneratul Consistor eparchial, d'ér totodată a angajat și pe d-lă *Dr. Traian Puticiu*, prof. de teologie și acesta a și ținut aici o disertațiune forte cu studiu lucrată, care disertațiune încă a fost primită cu aplause, ér d-lui prof. și conmembru i s'a exprimat mulțumită protocolară pentru serviciul bun, ce l'a făcut prin această învățământului religiunii din șoolă poporală.

Simțindu-se necesitatea de a încheia agendele adunării generale până Vineri la amă ca să se potă depărta pe la ale lor, învățătorii cei mai din depărtare, presiunul cu aprobarea adunării generale admite la ordinea zilei încă în ședința această și disertațiunea d-lui învățător din Bodesci, *Nicolau Boșcanu*, carele consciu de misiunea sa învățătorescă, arată, cum trebuie să procedă învățătorul, decât voiesce să domnească armonia în poporul seu. Disertațiunea afirmă forte bine, că numai procederea armonică a preotului și a învățătorului pot face armonie în comună.

Terminându-se cu această ședința a II-a, presiunul anunță, că a III-a se va începe Vineri la 8 ore a. m.

În această ședință se pertractă în special raportul general. Din cele 28 puncte ale acestui raport însemneză aci numai câte-va: 1) Din cele șapte protopopiate ale acestui despărțământ, s'au constituit în reuniuni cercuși învățătorii din șese protopopiate, rămânând astfel neconstituiți numai învățătorii din protopopiatul Gyula-Kétegyház, deși comitetul reuniunii a rugat, ba a și urgeat la veneratul Consistor constituirea.

Din raportele singuraticelor reuniuni cercuși s'a constatat, că a Aradului a pertractat în anul acesta întreg materialul de învățământ referitor la intuițiune, cetit și scris. Reuniunile din Jenopole, Șiria și Halmagiu, Buteni și Radna au ținut unele câte 2 ședințe, altele numai câte una, ér din materialul concredut de câtră adunarea generală trecută, au pertractat numai părți singuratic. De aceea s'a dispus de nou, ca și în anul acesta să rămână la fiecare reuniune de pertractat érași materialul concredut în adunarea generală de an, cu modificarea, ca acum însuși comitetul central să formuleze teme din

pată și cu talpele în grindă, așa încălțat și îmbrăcat cum era; și ce se-ți mai vaqă ochii? Să nu spună minciuni, d'ér peste o dimeriă de fasole iau cursu atunci din turetce, pe care de obicei le purta sufocate; ér atunci le desufflecase anume pentru trebușora asta... Numai v'ru-meu, Ioan Mogorogea, fecior de gospodar cinstit, nu luase nici un capăt de ață; ér Zaharia lui Gătlan se mulțamise c'unu s'erutat din partea frumoșei crășmărițe. — Mare mângâiere pentru un băiat străin, în ziua de lasatul secului!... Și ia acum înțelegu eu, că Gătlan, căruia-i dicea în șoolă „Zaharia Simionescu“ a fost mai cuminte decât noi toți: căci el din cele aduse de noi, s'a folosit, ér noi din ferioarea lui — pace!

Ei, ei, toate bune și frumoșe la vremea lor; d'ér deacum trebuie să ne mai punem și câte pe-o leacă de carte, căci mâne, poimâne vine vacanța de Crăciun și noi stricăm pânea părinților degeaba; nimic fără cheltuielă și bani nu se iau din drum. — Unul cu altul la un loc aveam la începutul postului vr'o patru, cinci ulcioare de uloiu, trei patru saci de făină de păpușoiu, câteva oca de pesce sărat, perje uscate,

fasole, mazăre, bobu, sare și lemne pentru câteva săptămâni; căci stam la masă toți împreună, făcându mâncare cu rândul, fiă-care dintr'alt seu pentru o zi. Însă Oșlobanu, care mâncă câtă șapte-spre-dece, ne cam pusesse pe gânduri. Tată-seu, popa Neculai, nu-i vorbă, avea de unde să-i trimetă; d'ér „ce-i în mână nu-i minciună.“

Multe sunt de făcut, și puține de vorbit, decât ai cu cine te înțelege. Mă sfătuseu eu într'o zi cu Gătlan, c'ac ar trebui ceva de făcut să putem scăpa de câțiva mâncăi; căci tovarășia nu ni se părea dreptă. Și găsim un mijloc nu se potă mai nimerit: Noptea, când voră adormi toți, să punem poșta la talpe, cui vom socoti noi; mai ales că vr'o câțiva adormiau duși, cum începea moșu Bodringă a spune la povești. Și după ce-am pus la cale unele ca aceste, pândim când erau ceilalți duși de-acasă și ne apucăm de făcut poște, ca să avem pe mai multă vreme. Câteva pături de hârtie lipite una peste alta cu seu de luminare topit pe lângă foc, puse încet la talpe când dorme omul greu, și aprinse c'unu chibrit, mai sfânt lucru nici că se potă!... Și fiindcă pe Oșlobanu toți aveau ciudă mai mare,

lui i-am făcut pocinogu înteu. Și când l'a ajuns arsură la os, a sărit din somn, răcindu ca un taur, și nu-și găsia loc prin casă de usturime. D'ér neafându care-i vinovatul, și nebi-zuinduse în putere a se bate cu toți, se puse la făcut mătani și ne blăstema, de-i curgea foc din gură. Noi însă cu toate blăstemele lui, mai puindu-i în alte nopți câteva poște, și făcându-i se talpe numai o rană, a fost nevoit să-și ieie tâlpășița spre Humulești, lehametindu-se de popă și lăsându toate merindele sale în stăpânirea noastră. Indată după asta, Gătlan scrisse lui Oșlobanu:

Iubite Oșlobene,

— Mă închină cu sănătate dela golătată; despoieții din urmă. De n'aveți ce mânca acolo poftim la noi, să poștim cu toți.

Ală teu voitor de bine

Zaharia

mare căpitan de poște.

Peste vr'o câteva zile, am mai tăiat gustul de popă unuia, care venise în gazdă la noi din prăpăt; Nica lui Constandia a Cosmei din Humulești, se duse și el cu talpele beiccate pe urma lui Oșlobanu. Și cu atăta mai bine; căci

totu își perdeau vremea în zadar. Ér Trăsnea fiindu mai chilos și mai tare de cap, rabdă elu câtă rabdă, și decât vede că-l răsbim cu poștele, se mută la altă gazdă, luându-și partea de merinde. Și cu astă rânduială am rămas noi acum numai trei la Pavel ciubotăru: eu, Gătlan, v'ru-meu Ioan, poreclit Mogorogea și moșu Bodringă pe deasupra. V'ru-meu, care veduse de patima celorlalți, luase obicei în totă s'era la culcare, a-și cöse mânicile contășului, și virindu-și picioarele într'insele, dormia fără grijă. Vorba ceea:

Paza bună trece primejdia rea.

Aprope de Crăciun, Pavel făcu o păreche de ciubote de iuft v'ruului meu Ioan, cu care era prietin unghiă și carne. Doi icusari plătise Mogorogea lui Pavel pentru ciubote. D'ér ce-i drept, făceau paralele acele; căci pusesse piele bună, de fund, și erau cusute de tocmelă. Numai scirț uitase Pavel să pue... și pentru asta réu s'a stricat inima lui Mogorogea... Noroc mare că era o iernă gerosă și omătul ajuta la scirțit.

În vacanție ne ducem acasă, ș'apoi vorba Țiganului cu „Crăciunul satului.“ Costițe de porc afumate, chiște și buftă umplut, trandafir usturoieți și slănină.

fie-care ramă prescrișă pentru reuniunile careuale, anume atâtea teme, câți învățători sunt în respectiva reuniune; acele teme apoi să le trimită președinților reuniunilor cercuali, ér aceștia să le împărțescă membrilor spre elaborare. Rezultatele obținute să le trimită apoi la comitetul central până la 1 Ianuarie 1893, ér acesta să vină în următoarea adunare generală cu propuneri principiale referitoare la metoda dezvoltată de către singuraticii învățători în temele lor. Ună lucru foarte laudabilă acesta, carele pôte produce multe fructe folositoare pentru învățământul nostru elementar.

2) Merită atențiune deosebită și punctul, prin carele adunarea generală însărcinează pe comitet să continue cu cenzurarea cărților școlare și să aducă la adunarea generală ună conspectă complexă despre întregă literatura populară.

3) Nu mai puțin interesantă a fost și discuțiunea asupra recercării presidiului reuniunii învățătorilor români gr. or. din despărțământul X al Archidiecesei, referitoare la *ținerea unui congres didactic al tuturor învățătorilor români gr. or. din Mitropolia*. Causa s'a predată comitetului, ca să o studieze și să întreprindă toți pașii necesari, ce-i va afla de bine în scopul acesta.

Raportul de cunoscință s'a luat la cunoscință, dér din suma de 1711 fl. 68 cr., ce formăză averea reuniunii, s'au ștersă 901 fl. v. a., nisce restanțe vechi, provenite din neglijența comitetelor anterioare.

Asemenea s'a luat la cunoscință și raportul controlorului și al bibliotecarului, constatându-se, că biblioteca a crescută în anul acesta cu 7 opuri în 69 fascicule.

După toate aceste s'a dată absolută tuturor funcționarilor și s'a votată mulțămită protocolară și recunoscință pentru zelul și corectitatea manifestată față de reuniune.

Discursul celă instructiv al d-lui Nicolau Stefu despre mătăsărită a fostă ascultată cu viu interes și aplaudat.

Dintre propunerile făcute, merită atențiune propunerea d-lui învățător din Cuvină, I. Ilica, referitoare la propunerea religiei, carea s'a primită așa, că aceea unde învățătorul este numit și catichet, densusul să fiă și responsabil despre dănuirea religiei, dér în altă loc să fiă responsabilă catichetul respectiv. În interesul bine priceput al învățământului nostru confesional s'a primită și propunerea făcută de președintele, ca comitetul să adune date pozitive despre salariul fiă-cărui învățător al acestui district.

Dupa toate aceste, incredințându-se

autenticarea protocolului ședințelor a oestei adunări generale, membrilor d-lor locu, președintele prin cuvintele alese mulțămese membrilor pentru zelul, ce l'au arătat și astă-dată către juna noastră reuniune; îi încuragiază apoi pentru viitor și-i îndemună să fiă totă mai spornici în popularizarea învățământului elementar prin școlă confesională; și în urmă poftindu-le să ajungă pela ale lor în pace: dechiară adunarea generală de închisă.

Comembru Nicolau Boșcan, în numele adunării generale, exprimă apoi mulțămită protocolară președintelui pentru zelul încordat, ce-l manifestă către reuniune și peste totă față de învățământ și-i doresce, să trăiescă în pace și sănătos la mulți ani.

Ună membru.

Statistica învățământului primar urban în România.

Din statistica învățământului primar urban se constată mai întâiu, că diferența între numărul copiilor cu vârstă de școlă și acei cari urmăză la școlă nu este așa mare, ca la școlile rurale. Așa de exemplu: în județul Argeș numărul copiilor de ambe sexe în vârstă de școlă din comuna Pitești și Curtea de Argeș se ridică la 1776, pe când numărul celor cari urmăză la școlă este de 1370. În județul Bacău numărul copiilor de ambele sexe în vârstă de școlă în comunele Bacău, Târgu-Oena și Moinești se ridică la 2422, pe când a acelor cari urmăză la școlă la 1828. În Târgu-Jiu numărul copiilor de ambe sexe în vârstă de școlă este de 502 pe când a acelor cari urmăză la școlă este de 436. În Bucuresci avem 23,460 copii de ambe sexe în vârstă de școlă și urmăză 21,188. — Se observă, că în comunele urbane unde sunt puțin copii cea mai mare parte din ei urmăză la școlă. Așa de exemplu: în Clărași din 930 vârstaici urmăză 919; în Slatina din 695 vârstaici urmăză 681; în Vaslui din 852 vârstaici urmăză 660.

Comuna cea mai bogată în școli, în raport cu populațiunea, este comuna Brăila, care are 15 școli, 8 localuri sunt în stare bună. Comuna Galați are 19 școli; din aceste numai ună singură locală se află în stare bună, 15 localuri sunt trecute, ca fiind în stare foarte rea. Comuna Târgoviște are 14 școli toate în stare bună. Comuna Bucuresci are 60 școli, din cari 27 pentru băieți și 33 pentru fete.

Clasa cea mai populată este de ordină clasa I-a: așa în clasa I-a a școlii Nr. 6 din Brăila numărul copiilor este de 176. În clasa I-a a școlii Nr. 15 din

Bucuresci este de 157, în clasa I-a a școlii Nr. 1 din Bacău este 140 etc. Școlă cea mai populată este școlă Nr. 11 din Bucuresci, care numără 421 copii; școlă Nr. 2 din Turnu-Severin 372; școlă Nr. 4 din Ploesci 320; școlă Nr. 2 din Iași 300 etc.

Dintre școlile de fete cea mai populată este școlă 25 din Bucuresci cu 269; școlă Nr. 1 din Clărași 261, școlă Nr. 2 din Brăila 204 etc.

Dintre toate localurile de școlă celă care a costat mai multă este acelu al școlii Nr. 10 din Bucuresci, care costă 195,000 lei. În Giurgiu școlă Nr. 2 de băieți unde este școlă Nr. 2 de fete costă 160,000 lei. În Craiova se află ună locală de școlă pentru care s'a cheltuit 100,000 lei. În Brăila pentru școlă Nr. 2 s'a cheltuit 69,000 lei.

Zolla despre Anarchism.

Foia franceză parisiană „Figaro“ a trimis pe ună colaborator al ei la marele scriitor francez Zola, să-l întrebe, ce părere are densusul despre anarchiă și anarchiști. Zola a primită cu bucurie pe colaboratorul numitei foi. Éta ce-a dîș marele scriitor despre anarchiști: Pot să-ți spun, că adevărații anarchiști sunt poezi. Acastă poezie veșnică neagră, care e așa de veche, ca și omenimea, este necazul și durerea. Anarchiștii sunt omenii inimii și ai visurilor. Nu crede că anarchismul e ună lucru modern. El s'a deșteptat de-odată cu formarea societății. Ori-ce ordin social își are necazurile și scăderile sale și dimpotrivă sunt omeni, cari sunt plini de visurile ferice omenesc; cred cu sfințenie în posibilitatea existenței paradisului pământesc și mai cred, că întorcându-se la natură pot să-și ajute sorții, prin urmare ei sunt de credință, că stările de aji trebuie să se nimicească. Și cu câtă mai frumos a fostă visul lor, cu atâtă mai multă au înșetă după fericea nemăsurată, cu atâtă cu mai mare zel s'au sîrguit a nimici ordinea esistentă.

Modul de judecare al anarchiștilor a esistată totdeuna ascuns, aproape idilic, în creeri vizitorilor, s'au manifestat în modă amenințătoră în dorința de-a lucra în sensul cugetării lor. De altfel se vede, că la un punct de străformare al civilizațiunii, când în locul lumii vechi se pregătesce a veni alta nouă, izbucnesce cu mare putere anarchismul. În astfel de timpuri apară relele societății și înaintea vederii celor nepăsători și vedă că toate convențiunile sociale sunt nesce mesceșugiri și că neegalitatea este o nedreptate. În astfel de timpuri acele suflete sin-

cere, despre cari vorbesc, cari cred în visurile lor, că pot vindeca relele lumii, stau înainte de dorința, de-a uide efectul prin uciderea causei, s'au cum dîș, sfîrșesc rēul prin aceea, că pună capăt societății născătoare de rēu.

În tabera acestor omeni este și Jules Guesde, ună prototip al vizitorilor. Defectul tuturor anarchiștilor este, că ei sunt impacienți în ajungerea țintei lor, tocmai așa ca copii și femeile. Între noi și între ei este numai aceea deosebire, că noi credem în *desvotare*, ei însă în posibilitatea unei *săvîrșiri momentane*. Ei să isbesc cu capul de perete.

Câtă privesce pe anarchiștii prinși de curendă, nu mă pot pronunța cu de-amănuntul despre ei, fiindcă nu cunosc lucrul mai de aproape. Dér să presupunem, că ei sunt anarchiști sinceri; tot-odată ar trebui să presupunem despre ei, că sunt omeni buni nobili și cu motive nevinovate. Vreu să derime, ca să-și ajungă cu atâtă maingrăbă scopul, epoca dreptății — bine! Dér lupte-se în contra noastră cu toate armele posibile ale sciinței, nu însă cu *sprîmna și teroarea*. Seia foarte bine, că anarchismul e foarte condamnabilă aji din punctul de vedere al moralului. Dacă însă suntem drepti, să ne întrebăm, că ce morală zăce în purtarea răsbóielor? — deși, durere, răsbóielul este nedespărțit de pământul nostru, este ună rēu necesară...

Eu nu cred, că anarchiștii își vor mai continua opera lor oribilă începută. Vor vedea ei în fine, că forța și siluirea n'ajută nimic causei. Ar fi ună mare bine însă decât principiile anarchiste ar fi luminate pe deplin prin sciință. Totă lucrul își are timpul său. Pôte să vină și timpul anarchiei. Dér când? Câte reforma trebuie până atunci! Nu trebuie însă se credem, că umbra anarchismului va dispărea vre-odată. Acestă vis negru umblă împreună cu visul albastru al idealistilor. Se pôte, că amândouă aceste visuri să-și aibă ună isvor și amândouă vor esista, până când va dănui rēul, durerea, c'o vorbă, până când va esista omenirea.

EDUCAȚIUNE.

Părți slabe ale creșterii din partea mamelor. *)

Toți pedagogii însemnați creștin până în ziua de astăzi au dată mamelor pe terenul educațiunii tot-deuna ună rol însemnat. Cumcă mama, mai ales

*) După „Deutsche Volksschule“.

de cea subțire, făcute de casă, tăiate la ună loc, fripte bine în tigaie, și cu mămăliguță caldă se ducă unse pe gât. Mai face el țeranul și alte feluri de mâncări gustose, când are din ce le face. Și mulțămită Domnului, părinții noștri aveau de unde; căci sărăcia nu se oploșise încă la ușa lor, pe când seiu eu. Și să nu-mi uită cuvântul: petreceam noi srbătorile frumos la părinți, în Humulești, și după Boboteză ne întorceam ér în Folticeni, la Pavel, gazda noastră. Pela școlă mai dam noi așa câte-odată, de formă. Dér la dreptă vorbind, noi n'aveam ce căuta; căci buchena pôte s'o învețe și acasă, cine vrea. Ér cine nu, ferice de densus! Și eu, unul eram dintr'aoe fericiți; când e vorba de credință, ce-ți mai trebuie învățatură? Dela moș Bodringă, dîș și eu că aveai ce învăța; fluierul său te făcea să joci fără să vrei, și poveștile lui nu-ți dau vreme de durmită. Afară de asta, mai aveam noi cu ce ne trece vremea, când voiam: tenoușa, ba tăbăcărșca, s'au concina, ba alte ori, noștea, ne puneam la taclale până se făcea ziua albă. Ér în srbători o luamă hăbăuca prin cele sate, pe unde sciam că se facă hori. În Rădășeni, sat mare, frumos și bogat,

am jucat la trei jocuri într'o singură zi: unul, de flăcăi tomnatic, la care venise fetele cele mai tinere; altul, de flăcăi tineri, la care venise fetele cele stătute; ér al treilea de copilandri, la care venia cine poftia. Flăcăii abia se legănu în joc, și hora se învîrtia foarte încet. Fetele nu așteptau rugate, ca pe aierea, ci fiă care desprindea mâinile a doi flăcăi, unde-i venea la socotelă, spunea bună ziua și urma jocul înainte. Vreu-meu fudulindu-se cu ciobotele cele nouă, juca numai lângă fata vornicului, soră cu crășmărița cea frumoasă din Folticeni. Și Gătlan, care juca lângă mine, își spuse la ureche:

— Lasă, că-i vede te ce-am să-i facă lui Mogorogea; de i-a ticni ziua de aji, păcat să-mi fiă!

— Tac, măi, dîș eu, ce mai vorbesci în bobote; că s'a mânia omul și s'a duce și el acasă.

— Ei, ș'apoi? ce mare pagubă! Vorba ceea: „Dacă s'a da baba jos din căruța, de abia i-a fi mai ușor ipei.“ Și jucam înainte.

Sera ne întorceam la gazdă, și Mogorogea, băiat grijuliv, își curăța ciobotele frumos și le pune la uscat pe vatră, cum făcea totdeuna. A treia zi

după asta, ciobotele vreu-meu se rupă hăbuc în toate părțile... Și el supărat la culme, se lăgă de Pavel, să-i facă altele în locul acelor, ori să-i deie banii îndărăt numai decât.

— Mi-ai pusă piele scoptă, cărpaciule, dîșe Mogorogea infuriat; așa fel de prietină imi ești? Haiți! alegeți una din două; căci altfel dai cinstea pe rușine; îți trântesc ciobotele de cap! auziți-m'ăi?

Pavel, nevinându-se vinovat, dîșe cu dispreț:

— Ia ascultă, dăscăle Mogorogea, nu te prea întrece cu vorba, că nu-ți șade bine; pe cine faci cărpaci? După ce-ai purtată ciobotele atăta amar de vreme, umblând totă ziua în podghézuri și lei-ar scrombăit la jocuri și prin toate corhanele și colaurile, acum ai vreu să-ți dau și b nii înapoi, ori să-ți facă în loc altele noi? Dér scii că ești ajunsc de cap! Nu-ți e destul că m'ai amețit puindu-ți sfărlogele pe calupă, trăgându-le la șan și ungându-le aici pe cuptor la nasul meu în toate diminețele? Ba de câte ori mi-ai pusă și poște la picioare; și eu ca omul cel bun, totă am tăcut și-ți-am răbdat. Imi pare rău că ești gros de obraz!

Ei, las', că te-oi sluji eu de acum, decât-ți-i vorba deașa!

— Ce spui, cărpaciule, dîșe vreu-meu; și tu mă mogorogesci? D'apoi numa'n ciobotele tale am stat eu, biceisnicule? Încă te obrăznicesci? Acuși te-oi ctinji cu ceva, de nu te-i putea hrăni în totă viața?

— Până ce mi-i otânji, dîșe Pavel, eu acuși te cinătesc frumuseț cu dichicil: înțeles-ai?

Vedându noi, că era câtă pe-aci, să se încaere la bătaie, ne punem la Ioan loc și-i împăcam cu mare greu: Ioan să mai dea ună irmilic lui Pavel, ér el să-i căputeze, ciobotele și pace bună.

Mai glumia ei după această căneacănește, dér lui Mogorogea nu-i esea dela inimă afrontul ce i-l făcuse Pavel. În săptemăna Hărții, s'au Carneleaga, moș Vasile, vîndu la Folticeni, între alte merinde, aduce feciorul său și trei purcei grijiți gata.

— Bine-ai venit, sănătos, tată; dîșe Ioan, sărutându-i mâna. Așa-i că ne-ai nimerit?

— Bine v'am găsit, sănătos, măi băieți, răspunse moș Vasile. D'apoi vorba ceea: Nimeresc orbii Suceava și eu nu eram să vă nimeresc? Apoi din vorbă

În primii ani ai copilăriei, ocupă în ce privește creșterea locului întâiu, este un fapt recunoscut, cu care nu ne vom mai ocupa.

Orî câtă de frumoasă și măreță ni-se pare însă mama, ca crescătoare a fiilor ei, totuși activitatea ei pedagogică, deși condusă de sânta iubire de mamă, rămâne ceva omenesc și este supusă rătăcirilor și defectuosității. Câteva scaderi și părți slabe ale creșterii din partea mamelor, vom să le analizăm aici mai de aproape în totă scurtă vreme.

Activitatea bărbatului este condusă de obște de principii hotărâte și astfel în fluctuațiunile stărei și a vieții sale, și păstrează unitatea, adecă urmăresce și mână și poimâne totă ceea ce a urmărit și adî. Cu totul altfel este femeia, mama. Nu principii și hotăriri, ci simțului este, care o conduce, numai de simțeminte se pătrunde ea și în activitatea ei ca crescătoare. Cum s'ar pute altfel, ca să vedem de atâtea orî, că mama, astăzi ertă copilului ceea ce i-a oprit ierî, séu că mână lasă să se întempe cel puțîn în tăcere, ceea ce astăzi i-a înterdis cu cea mai mare strictetă! O, de-ar pute să rămână credinciose mamele unui principiu, séu unei hotăriri, odată macar, și numai timp de o lună! Atunci curând s'ar convinge de relele urmări, ce le aduce cu sine, creșterea condusă numai și numai de simțeminte.

O poruncă, séu o oprire serioasă adresată copiilor, trebuie să fiă în tot-deuna însoțită de o aspră supraveghiere, care să controleze împlinirea poruncei. Ce folosese o poruncă, când copilul scie, că cel ce o dă, o uită mai curând, decât el însuși? Nu trebuie să se întărescă în copil o părere, care numai de stima, de demnitatea și autoritatea poruncei pretinse nu se pôte uni? Eată un isvor al reledor timpului de față, care respecteză așa de puțîn poruncile părintesci și ale mai marilor. Pe cine însă îl privește mai cu sému impunită, pentru aceste neajunsuri? Pe mamă, care adeseori, mai gândindu-se, mai negândindu-se, înterdice ceva copiilor, îi opresce dela ceva, fără ca să se uite după aceea, decât ei ascultă.

Ceea ce mintea cea ageră și ne-

turburată a recunoscut de corect și de salutar copiilor, aceea să fiă și păzită și urmată cu sfințenie pentru tôte timpurile. Nicî atunci, când te copleșese bucuria, să nu sarî peste această barieră, nicî când te răpese durerea, să nu o lași din vedere. Câtă de puțîn este întărită inima mamei, care să înmoia așa de ușor, și se impresioneză deodată de bucuria, precum și de întristare; câtă de puțîn este întărită ea, în contra acestor greșeli pedagogice. Tocmai cele două ore, cea mai senină și cea mai întunecată, — de s'ar ivi orî la mamă, orî la copil — fac de regulă ca copilului să nu i se refuze ceea ce după o cugtare liniștită și clară, ar trebui neapărat să li se refuze. Aceste ore, de bucuria și de întristare mare, fac ca tötă consecuența, ce a premersu în creșterea copilului, să devină ilusorică și strică astfel copii.

„Rămâneți acum aici la Ana, Marișo, Nicule etc. (Ana este adecă servitoare) și să nu vă mișcați de aici până ce mă voi întorče!“ Așa aușim de multe-orî pe mama poruncind copiilor, când sunt învitate la câte-o prietină la cafea séu când primesc înșeși visite. Ducându-se mama de acasă séu retrăgându-se cu oșpeții séi, se începe un armistițiu pedagogic, care durează mai multe ore, ba și câte-o jumătate de zi și se ridică o liniă de demarcațiune, ce constă din păretele unei cuhne, séu al unei odăi, peste care liniă copiilor nu le este ertat să trecă. Mamei, care dealtmintrele este așa mult îngrijată de copii ei și de creșterea lor, îi sunt acum cei 4—5 copii ai ei mai puțîn valoroși, decât cele 4—5 prietine, cu cari stă de vorbă la o cafea. Ea lasă pe mititei în timpul acesta pe mâna servitorei, care este, pôte, de o fire sêlbatică, séu în casul cel mai bun n'are nicî o esperiință pedagogică, care, decât nu face lucruri mai rele, face totuș telul de gugumăni și de prostii, spre a ocupa, după părerea ei, și spre a liniști pe neastemperații mititei. Mama le scie tôte aceste, dér ea față cu oșpeții ei, cari pôte nicî nu-i sunt bineveniți, nu are curagiul, să se intereseze de copiii séi, se supune la aceea ce crede, că nu se pôte încunja

și să negligă astfel cea dintăiu și cea mai sântă datorită.

Dice-se, că cea dintăiu datorită a unui cetățen înainte de tôte este, ca să fiă pacnic. Câtă de mult ar trebui să se recomande liniștea făcărui crescător, ér înainte de tôte mamei! Bine scie mama, că atunci, când se arată iritată și când isbucnesce în mână față cu copiii, strigându și ocărându, nu face alta, decât a le da învățatură, cum să se aprindă și ei. Ea pôte că a și observat la copiii ei relele urmări ale iritațiunii și ale naturei sale violente, și totuș nu se scie modera, nu se scie stăpâni. De ar fi numai un strigăt de spaimă pentru orî-ce lucru de nimica, ne mai vorbindu de isbucnirea furiei, tôte aceste nu sunt decât picături de violență turnate în inima copilului și cari arată cel dintăiu efect pe fața spăriată a copilului, care ar trebui să suridă numai în liniște și pace, ca față unui ânger.

„O, câtă de urite sunt cuvintele de ocară și de sudalmă, copilul meu; să nu mai aușă așa ceva din gura ta!“ Așa dojenese mama pe copilul ei și ea îi adresază acele cuvinte cu tötă serioșitatea. Ea urășce vorbele de ocară, ca lucrul cel mai de desprețuit și n'ar vré nicî de cum, ca copii ei să învețe vorbe urite. La aceea însă nu s'a gândit mama, că ea însăși s'a făcut dăscălița copiilor ei ai învăța să spună vorbe urite, când în prezența lor, deși pôte în mână dréptă, a adresat cuvinte de ocară și injurioșe servitorelor; la acesta nu s'a gândit încă, séu n'a putut să stăpănescă cuvintele în iritație. „Infrineză-ți limba!“ ar trebui să fiă admonițiunea, care să o aibă o mamă tot-deuna înainte ochiului ei sufleteș.

O mamă pôte isbucni în mână, când copilul neprecut dă jos de pe masă vreo figură, care pôte își rupe capul și membrele. Fierse că acesta e un casu nepăcut, dér nu așa de réu, dér care cu tôte acestea e pedepsit de mamă fără cruțare și mai aspru, ca și când mititelul ar fi spus un neadeveru. Cu deosebire acestu din urmă de regulă o lasă pe mama la început cu totul rece. Abia când mincino-

sul devine nerușinat, crede ea, că e timpul să intervină cu autoritatea ei judecătoreșcă, care în să adeseori, durere, n'are altu rezultat, decât că-l face pe cel mincinos încă și mai rafinat și mai vicelan, decât nu se aplică mijloce energice de înfrinare, cari să-l apere pe copil, de-a nu aluneca în prăpastia imoralității și să-l țină pe calea adevărului. Obicnuește-l la iubirea de adeveru, mamă, și nu suferi nicî o minciună, nicî măcar una.

P O V E Ţ E.

Lacul escelent pentru vâpsirea pielii se pôte prepara în modul cel mai simplu, topindu-se o parte de rășină nêgră în patru părți de benzină. Făcându astfel, amă dobândit un lac, care e foarte potrivit pentru a face sclipicioșă pielea de papuci, ba îi dă acesteia și o anumită elasticitate. Decă vom, ca pelea să fiă și mai elastică, mai adaugem la mestecătura de mai sus și câți-va picuri de terpenină.

Rumul ca medicament în contra frigurilor de lapte la vaci. Se scie, că vacile cu lapte adese-orî se bolnăvesc, laptele lor se strică și ele capetă o bolă numită frigur de lapte, în urma căreia de multe-orî și pieru. Într'un mare stabiliment de vaci din Germania mai că nu era anu lăsat de Dumnezeu, în care să nu fi perit de această bolă mai multe vaci. Odată însă îngrijitorului vacilor i-a venit în minte, ca să facă o probă și vacilor bolnave li-a dat rumu, câte-o sticlă orî mai multe, după mărimea și după timpul, câtă ținea și bola. Proba a fost cu noroc, căci au trecut de atunci de ce ani de zile fără să fi mai perit nicî măcar o vacă din cauza frigurilor de lapte. Veți bine, omul trebuie să aplice medicamentul acesta câtă mai curând după ivirea bolii, ér vacile bolnave trebuie mulse bine și regulate, pentru ca să se curățe de laptele cel stricat.

ECONOMIA.

Cum să facem fenu bun?

Fenu este bun decât conține multe materii nutritive și decât se

în vorbă ne întrebă: Ei, ce mai dice Mecetul despre popia vóstră? are gând să vă dea drumul de grabă? Căci eu dreptu să vă spun, m'am saturat de atăta sdruncen și cheltuală.

— Nu se dice Mecetu, ci Catihetu, tată, răspuse Ioan rușinat.

— Na, na, na, Măria ta! par'că astă grijă am eu acum?... vorba ceea: nu-i Tanda și-i Manda; nu-i teiu-beleiu, ci-i beleiu-teiu.... de curmeiu.... Și ce mai atăta încunjur?... Mecetu, Berechetu, Pleșoanu, cum s'a fi chemându, Ioane, sciu, că ne jupește bine, dise moș Vasile. Ș'apoi ci-că popa-i cu patru ochi!... Ia mai bine rugați-vă cu tötă inima Sfântului Hărășcu*) Nicolae dela Humuleștu, dór va ajuta să vă vedeți popi odată; ș'apoi atunci..., a-ți scăpat și voi de-a supra nevoiei: biru n'aveți a da, și havalu nu faceți; la mese ședeți în capul cinstei și mâncați totuș plăcinte și găini fripte. Ér la urmă vă plătesce și dințritul.... Vorba ceea: picioare de cal, gură de lup, obrazu de scórță și pantece de épă să ceru unui popă, și nu-i mai trebuie altu ceva. Bine-ar fi, Dóme ertă-mă, că fețele bisericesti să

fiă mai altfel!.... dér..., veți fi aușit voi, că popa are mână de luat, nu de dat; el mănăncă și de pe viu și de pe mort. Vedeți câtă de bine trăsese Mecetul, fără să muncescă din greu, ca noi... Numai... dá;... darul se cinstesc!... Ioane, eu și-am și ochit un potcapiu, dise moș Vasile la pornire. Cată de nu te lăsa pe tãnjală; pune mâna pe afiștat*) mai repede și vin' acasă; căci Ioana lui Grigorașu Roșu, dela noi, așteptă cu nerăbdare, să-ți fiă prectesă. Mai rămâneți cu sănătate, dascăle Zaharie și nepote, că eu m'am dus!

— Mergeți sănatosu, moș Vasile, dicem noi, petrecându-l până încolo; și vă rugăm spuneți părinților, din partea noastră, că ne aflăm bine și-i dorim.

După ce se duce moș Vasile, eu dicu lui Ionu cu binisorul:

— Vere, ia să frigem în astă séră un purcelu de ceia, că tare mi-i dor! Mogorogea, nătâng și șgărcit cum era, începe a striga la mine:

— Mă! ia ascultați; eu nu-s Nicu Oșlobanu, să mă suciți, cum vreți voi.... Cu ce mă hrăniți, cu aceea am să vă

hrănescu. Nu vă dau nicî o bucățică de purcelu, măcar să crăpați.

— Ér de nu, cel ce dice, răspunde Gătlanu.

— Aminu! bleștescu eu cu jumătate de gură.

— Și eu mă anin, spuse Pavelu de după sobă.

— Aminu, neaminu, ștergeți-vă pe botu despre purcei, dise Mogorogea cu ciudă; înțeles'ăi? Nu totu umblați după bunetăți; mai mâncați și răbdări prăjite, că nu v'a fi nimica.

— Ia lăsați-l încolo, măi; sta-i ar în gatu pe cea lume, dise Zaharia.

Și ne punem, dragă Dóme, la învățat. Inșe, fiă vorba între noi; nu ne era a învăța, cum nu e cânelui a linge sare. În sobă arsese un focu strașnic; îl învălsem și astupasem, căci era geru afară. Moș Bodringă se încurcase nu sciu pe unde în séra aceea, și Pavelu neavend lucrul ca alte dăți, se culcase de vreme. Ér Mogorogea nădăduindu-se în potcapicul tătane-séu, adormise înaintea lui Pavelu, cu picioarele în mânele contășului, după obicei și horăia sdravenu. Vorba ceea: „lasă-mă să te las!“ Mai târziu, stingem și noi lumina și ne culcăm; însă nu puteam adormi, gândindu-ne la purcelu.

— Măi Zaharie, nu mai ai tu vre-o poștă de ceea undeva, dicu eu încetu.

— Nu, bre, răspuse Zaharia și mai încetu; și, Dóme! ce bine-ar fi să trântim una lui Mogorogea. Dér până la poștă, până la nu sciu ce, na cuțitașul meu, tae încetișoru cusutura dela măneca lui Mogorogea în dreptul unei talpe, dăi o părleală bună cu niște chibrituri de aeste, cari ard mocnit, și lasă decât i-oru mai tici purceii... Numai cată de nu te mocoși atăta....

— Adă cuțitașul încoce, dicu eu, și la tötă întemplarea, cred că nu mă vei da prin șperlă și nu-l vei lăsa să mă bată!

— Nicu vorbă nu mai rămâne, dise Zaharia; dă-i părleală înainte, fără grijă.

Atunci..., imi iau inima în dinți și facu tocmai așa, cum fusesem povățuit de Gătlanu: taiu cusutura încetișoru, și țină cătu-ți-i smocul de chibrituri aprinse la căcăiul véru-meu, unde era pielea mai grósă, până ce-l răsbesce focul. Și când răcesce odată câtă ce pôte, eu svirrr! chibriturile din mână, tuștiu! la spatele lui Zaharia, și începem a horăii de par' că dormiam cine știe de când... Ionu însă impedat cu picioarele în mânele contă-

*) Ierarchu.

*) Atestat.

mistue ușor. Pentru a dobândi astfel de fână „Gazeta Bucovinei“ dă următoarele povești:

Avemă să cosim fânețele pe timpul, când ierburile sunt în flóre. Lăsându-se trecă flórea, paiul ierburilor devine lemnos, și mistue mai anevioasă și prin urmare e mai puțină nutritivă. De pe fânețe cosite prea târziu, căpătăm numai ună fână păioasă, care abia are jumătate din părțile nutritive, pe cari le are fânul cosit fiind în flóre, verdu și aromatic. Mulți însă cred, că lăsându-se trecă flórea erburilor facă sēmăntă, acesta cade pe pământ și contribuie la creșterea mai desă a ierbeii, ceea ce însă nu e adevărat. Căci ierburile totuși nu se lasă pe câmp, până când în adevăr sēmintele li-se cocă, și decă așa s'ar face, ar trebui să renunțăm cu desăvârșire la a doua cosă, prin care dobândim otava. Amânându-se cositul prea mult, erva începe a face sēmăntă și slăbește rădăcinile, fiindcă toate sururile nutritive se concentrează în sēmăntă; astfel căpătăm nu numai fână mai păioasă și mai puțină nutritivă, ci și mai puțină otavă.

După-ace amă cosit fânul, îl risipim din brazde și-l întorcem mai de multe-ori, ca să se usuce. Săra îl punem în grămadă mică (căpițe, boghene), și în dimineața următoare îl risipim ervași, după-ace s'a svântat roua, și-l întorcem de nou. Fiind timpul cald, soros, fânul va fi după amă uscat pe de-ajuns pentru a fi încărcat și dus acasă.

Nu e bine să lăsăm fânul să se usuce prea tare, va să dică până foșnesce, căci atunci se frânge paiul și se sfărâmă frunzele cele fragede, cari mai ales conțin materii nutritive și aromatice. N'are să ne supere, decă fânul aședat grămadă în șopron, seu podu se va incinge și va căpăta o colóre brună, căci vitele rod fânul acesta mai bucuros, decătu pe cel foșnitor, verde și prea uscat, care recere și mai multă muncă, mai multă cheltuielă și totuși perde prin sfărâmarea frunzelor celor tinere o mare parte din materiile sale mai ușor de mistuit.

În podu, seu șopronu, seu în clăi, trebuie să aședăm fânul bine îndesat, ca să nu între ae-

rul în grămadă. Fiind siliți prin timpul nefavorabil să punem fânul grămadă înainte de ce ar fi uscat, îl scutim în contra mușcării și infierbentării peste măsură, decă printre pături presărăm sare, și-l îndesăm bine, ca să nu străbată aerul în el. Astfel se formază fân bun, pe care vitele îl rod bucuros și-l mistue ușor.

Fiind timpul ploios, încât de loc nu ne putem cugeta la uscarea fânului, punem erva din brazde de-a dreptul pe nisca pară de 1 $\frac{1}{3}$ metri înalți, prin care sunt trasi orizontali mai mulți țeruși cilindrici, și-l lăsăm să se svinte pe ei. Prin acest mijloc crățăm multă muncă, mult timp, încunjurăm cheltuiala zadarnică și împedecăm și mușcărea. Pe un fân de întinderea unui jugher ajungem vr'o 160 parișori, și cheltuiela ce o vom avea cu pregătirea lor, e pe deplin răsplătită prin nutrețul mai bun și cu mai puțină cheltuielă făcută.

Proverbe din istoria romană și greacă.

„Roma deliberante, Saguntum perit.“
„Pe când Roma deliberă, Saguntul pierde.“ Acest poverb se întrebuințează, când în loc de o lucrare repede, domnesc zăbavă și nehotărare. Saguntul cădu jertfă Cartagenilor, pe când Romanii deliberau încă fără a lua nici o hotărare, cum ar pute să scape acest oraș de impresurare?

Decă pe un vinovat îl ajunge pedepșa meritată, noi obișnuim a dice: „Nemesis l'a ajuns.“ Nemesis era la Greci deita răsunării. — „Cismarule rămăi la calapodul tău.“ Proverb, care s'a păstrat la Germani prin următorea dicere: „Schuster bleibe bei deinem Leisten.“ Acest proverb de origine greacă, îl întrebuințăm față de acei oameni, cari se amestecă în lucruri, seu și dau părerea asupra lor fără ca să le înțeleagă. Appelles, mare măestru al picturii vechi grecești, la anul 356 a. n. Chr. era foarte sirguincios. Odată terminase o iconă frumoasă și o puse în public și pentru ca să audă păreri libere ale privitorilor, se ascunse în dosul ei. Între alții veni și un cismar și încep să critice cureaua dela talpa figurei zugrăvite. „Bine“, dise Appelles, „o voui îndrepta.“ Cismarul nostru, îndresneț din cauza acesta, veni și a doua zi, și încep să critice și alte părți ale

figurei. Atunci Appelles sări și-i strigă cismarului: „Iubitul meu cismar, rămăi la calapodul tău.“

Descoperiri.

Leacă în contra ceței. De mult timp la Londra se caută leacul în contra ceței. Un american, d. M. C. Johnson, dela Pittsburg, pretinde că l'a găsit. El dice că poțe împrăscia ceța printr'o descărcare electrică de o mare putere. Sub impresiunea acestei descărcări, se topește și se preface în apă, adevă în ploie, și esperiențele ce s'au făcut la Sandy-Hook și în portul Boston tind a confirma spusese lui. — D. Johnson nu se măgulesce a scăpa numai pe Londonienii de flagelul lor atmosferic; el dice, că la o dată apropiată nici un steamer mare nu va porni pe mare fără, ca să aibă pe bord un „anihilator electric“ de ceță, care va reduce la minimum catastrofele maritime.

Cănele, pisica și șorecele.

Ci-că de mult, pe vremea când se cobora Dumneșu pe pământ, ca, nu-l scărbișe încă într'atâta fără-de-legile oamenilor, încât să nu mai vrea să dea ochi cu ei, ar fi tras într'o zi la casa unui Român, care avea, ca tot omul la casa lui, pisică, căne și... șorece.

Pisica pe vremea aia nu se tolănea în caldura pe vatră ca astăzi, ci sta p'afară ca și cănele. Acum venind Dumneșu, ce s'a gândit hōța de pisică? „Mare, să încerc să vedem n'oi putea face pe Dumneșu să mă orânduieșcă și pe mine să stau în casa stăpânului, er nu p'afară, că vine câte odată câte-o afurisită de iernă de să ții ai câmpii de frig și de ger.“

Și făcu pisica o jalbă ș'o înmână lui Dumneșu când îl brodi singur: Dumneșu — bun cum e — cum a vădută ce cere pisica, cum s'a milostivit și i-a îndeplinit cererea, a orânduieșcă, va să dică, că d'acolea încolo, pisica se nu mai stea p'afară, ci în casa stăpânului.

Cănele, bietu, nu scia nimic de pisică, numai văd că nu dă cu ochii de ea totă ziua.

— „Ce s'o fi făcut?“ se gândea el, „să fiă bolnavă pe undeva?... să fi murit?“ Nu putea s'o brodieșcă cu nici un chip. Tocmai pe sēră ecă se pomenește cu pisica pe lângă el.

— „Ei, dér ce te-ai făcut aș, pi-

sico, de nu te am mai vădută de loc, ai fost bolnavă?...“ o întrebă cănele.

— „Ba nu, slavă Domnului, despre sănătate n'am să mă plângă“, răspunse pisica, „dér am stat în casă.“

— „Mă-ă!“ făcu cănele, „în casă, ai Păi, cum așa?“

— „Ecă bine! Eu m'am rugat de Dumneșu de m'a orânduieșcă să stau d'acu 'ncolo în casă, er nu să tremur ca o vargă p'afară.“

— „I-oi-te mă noroc, pe capul tău!“ dise cănele mirat, „căci n'am și eu parte ca tine!“

Și puse ochii în pământ gândindu-se cu gróză la viscolile, cari îl răsbeau ierna, la gerul care făcea să-i înghețe și inima în el, și la ploile reci de toamnă, care îl pătrundeau până la os și îl scuturau ca p'unu prins de friguri.

Apoi ridică ochii asupra pisicii.

— „Nu e vr'unu rost să-mi faci și mie ceva?“ o întrebă el.

— „De, eu sciu“, răspunse pisica... „Oiu să 'ncearcă.“

— „Ia încercă, pisicușo, că și eu ți-am făcut ție multe bunuri... numai de câte ori te-am puricat când stam amândoi vara unul lângă altu!“

Și pisica hotărî să facă o jalbă și s'o dea lui Dumneșu ca dela căne, căci cănele nu scia să facă jalbă.

Dér după ce o făcu, până să i-o dea lui Dumneșu, care plecase prin sate să mai aline ale necazuri — o puse p'o poliță în casă, și mai eși p'afară, că era cald în ziua aia.

Până să se întorcă ea de afară, până să vie Dumneșu, până una, până alta, un blământ de șorece, nemăncat de vre-o trei zile, că nu găsise nimic, mirosi hărtia și cum-cum se urcă pe poliță ș'o rósă bine.

Când veni Dumneșu pisica fugă la poliță să-i dea jalba cănelui. dér ea era rósă, prăpădită de dinții șorecelui așa de rău, încât nu mai era vrednică să pue Dumneșu mâna pe ea. Și fiindcă atunci cea plecă, și jalba nu se poțe face așa cât ai clipi din ochi, bietul căne nu se putu folosi cu nimic și rămase tot p'afară.

Er când eși pisica să-i spue ce se întâmplase, cănele se infuriă, gândind că, din adins dice pisica așa, fiindcă n'a vrut să-i facă binele și o luă și mișo scutură nițel, dér bine. Pisica ervași de necaz că șorecele o făcuse să perdă prietinia cănelui, se otărî un'lo prinde să-l bată și să-l mănânce, și de atunci cioă are necaz cănele pe pisică și pisica pe șorece.

(„Buna Credință.“)

D. Stănescu.

șului, căduse alivanta la pământ, svêrcolindu-se ca șerpele și blământându-ne, cum îi venia la gură:

— Vai, osândi-vără Dumneșu, să vă osândescă, soiri ticăloșe, ce sunteți! Nime n'are cap să se odihnescă în casă, de rēul vostru! Cine m'a făcut oșotia? Pe Zaharia și Nică, îi aud horăind și nu cred să fi îndrăsnit.... Numai că hoțomanul de Pavel m'a făcut o.... bea-l'ar tãunii să-l bea, când i-a fi somnul mai dulce! Și încă să preface că dorme, ticălosul! Ia să-l învăț eu a-și mai bate altă-dată joc de om.

Și repede ia cu cleștele un carbune aprins din vatră și cu dînsul pe cuptorul la Pavel. Și cum dormia, șermanul de Pavel în sus, îi pune carbunele pe peptul gol, dicend:

— Na! satură-te de făcut șagă cu mine, căpaciule!...

Atunci se aude un răcnet spaimântător și odată cu răcnetul, Pavel isbindu cu picioarele în sobă, o și dărîmă la pământ. Și în buimăcea cea, trezindu-se cu Ionu față'n față, unde nu se incinge între dēșii o bătă crin-cenă; ș'apoi stă de-i privesce, decă te rabdă inima....

— Sai, Zaharie, că se face mórte de om în casa asta, și noi avem să

dăm sēmă, dicu eu tremurând ca varga, de frică.

— Ho, mă! ce vă este, dise Zaharia, sărind ca un vultur între dēșii. Casă de omni de trebă să ohamă asta?

Eră eu, amandea pe ușă afară plângend și încep a răci câtă imi lua gura, strigend megiesii. Omeni săriră, buimaci, care din cotro, credend că-i focu ori ne taiă cănele, Dōmne ferese! căci era oștire nemțescă în Făl-ticeni pe vremea aceea. După ce se mântui clăcușora asta, lumea ne lasă încât ne-a găsit și se împrăstie hui-duindu-ne. Să fi vădută ce blământă și galămoz era în casă: Ferestrele sparte, soba dărămată, smocuri de pēr smuls din cap, sânge pe jos, Pavel cu pieptul ars și Ionu cu călcăiul fript ședeau la o parte găfăind; eu cu Zaharia de alta, mirându-ne de cele întâmplăte.... er nevinovății purci fiind spânzurați în tindă la răcēl, nu se scie ce s'au făcut!... Zaharia, dela o vreme voindu a curma tăcerea, dise:

— Cântă-le de-acum, Ioane, „Cei fără prihană, aleluia!“ și nu mai tãnji atâta după dēșii; să vede că așa le-a fost scris, mititei!...

— Ia nu mai clămpăni și tu din gură, măi, răspunse Ionu; plin de năduhu; a ții tot strigat asupra lor și ecă vi s'a făcut pe voi.

În vorbele acestea, viind și moș Bodringă chiurluită, începe a și face cruce dela ușă.

— Ei, moșule, dicu eu; place-ț cum ne-ai găsit?

Pavel, care până atunci ședuse ca mut, uitându-se prin casă amărit, dise:

— Ia ascultați, dascălilor: ca să se mântue totă dihonă, cărbăniți-vă dela mine și mă lăsați în pace!

Noi, bucuroși c'am scăpat numa cu atâta, ne luăm ce mai avem și ne mutăm la un fer pe peste drum, dimpreună cu moș Bodringă, mângăitorul nostru. Prin postul cel mare se răspândește vuetu printre dascăli despre desființarea Cătihetilor și trecerea celor mai tineri dintre noi la Socola.

— Na-ți-o bună, dise Trăsnea; când la dică, nu-i nimic. Vorba cea: „Ne-am pricopsit cu cai cu totu....“ Dracul mă pune să-mi bat capul cu gramatica?... De sciam asta, mai bine ședeam acasă; și cu câți banii s'au dat pe ici pe colea, își prindea tata altă nevoie.

— D'apoi noi, dise dascălii cei însurați, oftând; ne-am oalicit cu desăvârșire: zimți, ba oițe, ba stupi, ba cai și boi s'au dus ca pe gura lupului! Părintele Cătihetul să trăiască!...

— Ia tăceți, bre, răspunse Zaharia; banu i ochiul dracului, s'a mântuit vorba!... Ce lă mai cisluițată pe bietul Cătihet?... Parcă numai el e de-aceia?... Ș'apoi, și vouă, nu sciu de, cum va mai intra cineva în voi. Vorba cea: „Hai în caru! — Baiu! — Hai în căruță! — Baiu! — Hai în teleagă! — Baiu! Hai pe jos! — Baiu! — diceți mai bine că ve trageți la tēpa voștră, ca apa la mator. Eu-să mai bucuroș că s'a întâmplat asta. La Socola să mergem, decă voim să eșim dobă de carte.... Acolo-să profesorii cei mai învățați din lume, după cum aud eu.

— La Socola! strigă dascălii cei mai tineri.

— Duceți-vă pe pustiu, decă vă place; duce-văți învêrtindu-vă ca ciocărlia, strigă cei bătrâni!

Și așa, aprōpe de Paști, ne-am rălățit unii de alții, și la Socola a rămas să mērgă cine va vrē în tōmna viitoare, anul 1855.

(Finea va urma.)

MULTE ȘI DE TOATE.

Aforisme.

"Ideile omenilor s'arămă cu schin-teile: cele mai multe se sting în noptea timpurilor, der din când în când îi succede uneia să aprindă un foc mare."

— Cu această sentință se termină o carte de aforisme, adunate într'un volum de către prințesa Karadja, soția ambasadorului turcesc din Haaga.

— Dumneșeu nu ne dăruiește fericea, — ci numai ne o împrumută.

— Resignațiunea este eroismul celor învinși.

— Amiciții se îngropă mai curând, decât amicii.

— Arta cea mai mare a bătrâneții constă în aceea, ca să-ți aduci aminte, că ai fost tiner, fără însă ca să uiți, că nu mai ești tiner.

Mortalitatea.

O foia engleză spune, că mortalitatea anuală peste tot pământul se poate evalua la 33 milioane oameni sau 31,554 casuri de morțe pe zi, 3730 pe oră și 63 pe minut.

*

Somnul.

În America s'au făcut nu de mult încercări cu șese oameni spre a se vedea cât timp poate un om sănătos să fie lipsit de somn.

*

Probă de socotă.

Un fecior de țeran isprăvisse cu școlă și acum se întorse acasă la tatăl său, pe care-l găsi tocmai la cină.

— "Iubite tată! Vei vedea îndată, că nu ai cheltuit banii în zadar. Dă ta vezi aici 3 ouă, nu e așa? Apoi unde sunt 3, acolo sunt și două, acesta e corect, — 2 și cu 3 faci 5."

— "Ce spui, fiule!"

— "Stai tată, unde sunt 2, acolo e și 1, 2 și cu 1 faci 3; prin urmare sunt aici 8 ouă."

— "Vino să te sărut, dragul tatei; ești om cu carte. Ce bucurie pentru mine. Acum poți să mănânci și tu cu noi, avem ouă destule. Nevastă! acestă ouă îl mănânci tu, aceste două le mănâncă eu, er cele 5 ouă și-le lasă ție, fiule, căci nouă ne ajungă 3 ouă!"

Secret.

Mama: Elena, ai aruncat toate scrisorile în cutia poștei?

Elena: Tote. Mama: N'ai băgat de seamă că era una între ele, fără adresă? Elena: Da, der gândiamă, că se nu scie niminea, cui îi e adresată!

Un palat de sticlă sub apă.

Regele din Siam și-a făcut un palat de sticlă unic în felul său. Palatul acesta este construit din plăci de sticlă de diferite culori și grosimi, și aceste sunt legate între ele cu cement.

Despre poetul Schiller.

Tatăl poetului german Schiller fiind oficer de recrutare se strămută cu locuința în comuna Lorch (Șvabia). Frideric, fiul său de 6 ani, căpeta dela preotul din loc, împreună cu fiul acestuia, instrucțiune în limba latină.

Intro și observă tatăl său, că pucii micului Fritz erau legați cu băeri. Din cauza acesta lă trase la respundere, er micul Fritz dise. "Catară-mile le-am dat unui copil sărac, cari le portă numai Dumineca: eu am altele pentru zilele de Duminecă!"

Prima sa dramă "Bandiții" o compuse Schiller în secret ca "elev" la o școlă în Stuttgart, care era întocmită militaresc. Numai pe ascunsă pută el să se oțese opera sa mai multor camarazi sinceri ai săi.

Cănela Adelinei Patti.

Din Chicago se scrie diarului "Köln. Ztg": "Tocmai a sosit aici soirea tristă, că unul dintre cei mai interesați contemporani nu mai este între cei vii. "Ricci", odorul Adelinei Patti nu mai este.

Calendarul săptămânii. Table with columns for calendar types (Gregorian, Julian) and dates (April 1-7).

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 27 Apr. n. 1892.

Table of commodity prices including wheat, barley, and other goods with columns for quality and price per 100 kg.

Table of exchange rates for various currencies and goods like oil, sugar, and spirits.

Cursul la bursa din Viena

Table of stock market prices in Vienna for gold, silver, and various bonds.

Table of exchange rates for various international currencies like the Austro-Hungarian crown, Italian Lira, and British Pound.

Bursa din București din 27 Aprilie n.

Table of stock market prices in Bucharest for various bonds, shares, and currencies.

Cursul losurilor private din 27 Aprilie n.

Table of private lottery results and exchange rates for various goods and currencies.

Cursul pieței Brașovo

Table of market prices in Brașov for various commodities like flour, oil, and sugar.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Malor.

Advertisement for Stofe pentru îmbrăcăminte (Clothing fabrics) by Joh. Stikarofsky in Brunn, featuring various types of fabric and their uses.

Gestreifte und karrirte Seidenstoffe, Louisine — Foulards — Surah — Taffetas — Merveilleux etc. — von 45 kr. bis fl. 3.85 per Meter versendet roben- und färbweise porto- und zollfrei die **Seiden-Fabrik G. Henneberg** (K. u. K. Hofliefer.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. Porto.

Prețurile cerealelor din piața Brșaovă.
din 29 Aprilă 1892.

Măsura și greutatea	Calitatea.	Valuta austriacă.	fl. cr.
1 H. - L.	cel mai frumos	7	50
"	Grâu mijlociu	7	10
"	mai slab	6	70
"	Grâu mestecat	5	60
"	Săcară frumousă	6	40
"	mijlociu	6	20
"	Orză frumousă	4	40
"	mijlociu	4	—
"	Ovesă frumousă	2	80
"	mijlociu	2	60
"	Cucuruză	4	20
"	Mălain	3	60
"	Mazere	10	—
"	Linte	15	—
"	Fasole	5	—
"	Sămēntă de in	10	—
"	Sămēntă de cânepă	6	—
"	Cartoff	1	40
"	Măzereche	—	—
1 kilă	Carnea de vită	—	56
"	Carnea de porc	—	52
"	Carnea de berbec	—	—
100kil.	Seu de vită	23	—
	crăpșetă	33	—
	topită	—	—

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se potă cumpăra în librăria Nicolae Ciureu, și în tutungeria I. Gross.

Precauțiune la cumpărarea de ZACHERLIN.

Măsteriul: „... Nu'mi trebuie astfel de prafă pentru insecte, căci am cerut Zacherlin!... Cu totă dreptulă este laudată această specialitate ca celă mai bună mijlocă în contra insectelor de totă soiulă și pentru aceea eu cumpără numai: **1 sticlă sigilată** cu numele „Zacherlin“.

In Bra ov la Domnii: I. L. & A. Meshaimer.
Heinrich Zinz.
Dimitrie Eremias nepoții.
Emilă Por.
Karl Harth.
Karl Irk.
Franz Kelemen, farmacist.
Julius Müller.
Carol Schuster, farmacist.
Teutsch & Tartier.
N. Gredinar.
Eduard Kusler, farmacist.
Carol Töpfner.
Jul. Hornung, farmacist.
Heinrich G. Obert.

In Brașov la Domnii: Emilă Jekelius, farmacist.
Victoră Roth, farmacistă.
Heinrich Wagner.
Joh. Lerchenfeld.
Ioană Dușoiu & Fiu.
Richard Gleim farmacistă.
M. A. Gräser.
I. Iarosch.
Heinrich Schul.
B. Rehner.
Iosifă Hammer.
Ernst Wolff.
Sam. Nagelschmidts Erben
I Schnell.

Mai departe se află „Zacherlin“ de vândare pretutindenea, unde suntă placate es puse. 822,12—3.

Tărgulă de rimători din Stelbruch. La 24 Aprilie n. starea rimătorilor a fostă de 145,442 capete, la 25 Aprilie au intrat 2773 capete și au eșit 2736 rămânendă la 26 Aprilie ună numără de 145,479 capete. — Se notăză: marfa ungrăvescă veche, grea dela 45 1/2 până la 46— cr. marfa ungrăvescă tineră grea dela — cr. până la 47— cr., de mijlocă dela 46— cr. până la 47 cr. — ușoră dela 47— cr. până la 47 1/2 cr. — Marfa țărăvescă grea dela 45 1/2 până la 46— cr. — de mijlocă dela 46— cr. până la 47— cr. ușoră dela 47— cr. până la 47 1/2 cr. — Marfa de România Băkony de grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocă grea dela — cr. până la — cr. înse transito ușoră dela — cr. până la — cr. transito dto țeposă grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocă dela — cr. până la — cr. Marfa sêrbescă grea dela 46—46 1/2 cr. transito, mijlocă grea dela 46—46 1/2 cr. transito ușoră dela 45 1/2—46 1/2 cr. Porc îngrășat de ură ană dela — cr. până la — cr., îngrășat cu cucuruză dela — cr. până la — cr., îngrășat cu ghindă dela — cr. până la — cr. Cântărită la gară cu 4/2.

Noiloră abonentă, le facemă cunoscută, că numeră disponibilă din luna lui Ianuarie nu mai avemă. Administrațiunea.

SCHLICK Turnătoră de feră și fabrică de mașini

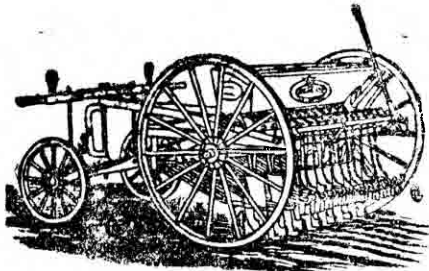
SOCIETATE PE ACȚII IN BUDAPESTA. FABRICA ȘI BIROULŪ CENTRALŪ: VI., Kűlső váczi-út. BIROULŪ IN ORAȘŪ ȘI DEPOSITULŪ: VI., Podmaniczky-uteza 14.

Filiala depositului: VIII., Kerepesi-út 77 sz.

Garnituri de treieratŪ cu aburŪ și cu vârtėjŪ (Göpel), mai departe

Pluguri cu 2 și 3 feare patent. SCHLICK

distinse cu mai multe premii din cele mai mari

Pluguri Rayol patent.,

Pluguri cu unŪ feră sistemulă Rayol, originale Schlick și sistemulă Vidats.

Unelte pentru lucrarea pământului, grape și spărgători de bulgări.

Mașini de semănatŪ în rânduri „HALADAS“, patentate Schlick.

și tôte mașinile agricole.

Mori pentru curățitulă cerealelorŪ, mașini pentru prepararea nutrelui, mori pentru urutŪ.

Mașini originale americane pentru legatŪ snopii și mașini pentru cositulă bucatelorŪ, mașini de cositŪ erva, drumuri de feră transportabile pentru câmpŪ etc.

Prețurile cele mai eftine. — Condițiuni favorabile pentru plată.

800,18—6. Prețuri-curente la cerere gratis și franco.

Postavuri (Stofe) adevărate de Brünn

pentru primăvera și vera 1892.

- 1 metru pentru fl. 1. 55 din lână bună.
- 1 metru pentru fl. 1. 94 din lână mai bunică.
- 1 metru pentru fl. 2. 50 din lână fină.
- 1 metru pentru fl. 3. 39 din lână cea mai fină.

Pentru unŪ rëndŪ de haine bărbătesci (RocŪ, pantalouŪ și giletă) se recere 3.10 metri. Se trimite înse în or-țe mărime se va cere.

UnŪ couponŪ pentru unŪ rândŪ de haine negre fl. 7.75 până fl. 10.50 precum și materii (stofe) pentru pardesiuri, loden pentru turiști peruvienne și dosking negri, stofe pentru funcționari Kamn-garnuri fine etc. espedeză cu prețurile fabricei, depositulă ală fabricii de postavuri, bine cunoscută ca solidă și reală

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre gratis și franco. Espedarea întocmai după mostre și garantată.

Spre atențiune! Publicului se atrage atențiunea asupra acelei împrejurări, că stofă aduse directă costă mai eftină, decâtă acele procurate pe basa costisitoarelor Ū cărți cu mostre fotografate. La acele prețurile suntă indoită mai mari. Este de a se feri de șarlatani, cari recomandă resturi de stofe, și trimittă apoi adevărate sdrențe, cari nu valoréză nici plata crotitorului. 778,20—17.

Marea bancrută!

New-York și Londra n'au lăsată necrutată nici continentulă europenŪ și marea fabrică de argintăria s'a vędută necesitată să dăruiescă întregulă ei deposită în schimbulă unei răsplate mică pentru muncă. Eu suntă împuternicită să îndeplinescă acestŪ mandat.

Eu dăruiescŪ

prin urmăre ori cui, fiă bogatŪ ori sêracŪ, următorele obiecte pentru mica sumă de **fl. 6. 60.** și adevă:

- 6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă englesă.
- 6 furculițe de argintă patentă americană dintr'o bucată,
- 6 linguri de argintă patentă americană,
- 12 lingurițe de argintă pentru cafea patentă americană,
- 1 lingură de argintă pentru supă patentă americană,
- 1 lingură de argintă pentru lapte patentă americană,
- 6 cesci Victoria englezesci,
- 2 candelabre de masă,
- 1 strecurătoare pentru cėiu,
- 1 zaharniță,

42 bucată la unŪ locŪ.

Tôte cele 42 de obiecte susŪ amintite au costatŪ mai înainte fl. 40 și acum se potă cumpăra pe prețulă bagatelă de fl. 6.60. Argintulă patentă americană este unŪ metalŪ alb, care își păstrează colorea argintului 25 de ani, despre ceea ce se garantéză.

Cea mai bună dovadă, că acestŪ inseratŪ nu e

o șarlataniă

mă simtŪ îndatoratŪ în publicŪ, că ori cine, căruia nu-i convine marfa îi trimittă banii înapoi, nimenea înse se nu trecă cu vederea ocașiunea această favorabilă de-ași procura această garnitură pomposă.

Se trimite numai cu rambursă postală seu cu trimiterea înainte a sumei.

Cu deosebire recomandŪ pratulă de curățitŪ aceste obiecte, o cutie dimpreună cu indicarea folosirii costă 15 cr.

P. Perlberg's Agentur

der verein. amerik. Patent-Silberwaaren-Fabrik, Wien, I. Fleischmarkt No. 14.

EstrasŪ din scrisorile de mulțamită:

Suntă mulțamitŪ cu trimiterea D-Vostră și Vă rogŪ a'mi trimite din nou următorele.

Triest, 28 Ian. 1892.

Edler von Broschek.
c. și r. colonelă.

Deorece cu prima trimitere am fostă pe deplinŪ mulțamitŪ, vă rogŪ a mai trimite alte 42 bucată.
Gödölő, 12 Februarie 1892.

H. Petera,
c. și r. conducătorŪ de vëndătore